

AFVALBEHEER VOOR BEDRIJVEN IN BRUSSEL — GEZONDHEIDSZORG

Facilitator bedrijfsafval
recyclepro@leefmilieu.brussels

FIONA CRADDOCK, MURIEL DELALE – 9/6/2026

WAAROM IS OPLEIDING BELANGRIJK?

We produceren elke dag afval. Daarom is het belangrijk om:

- Uw wettelijke verplichtingen te kennen
- Uw afval te identificeren en te proberen het te verminderen
- Inspiratie op te doen en goede praktijken toe te passen
- Uw contracten af te stemmen op uw werkelijke situatie
- Gebruik te maken van de tools die Leefmilieu Brussel ter beschikking stelt

**UW OPLEIDING VEREENVOUDIGT UW TAKEN
& HELPT U TE BEGRIJPEN HOE U VERDER KUNT GAAN**

OVERZICHT

Hoofdstuk 1 INTRODUCTIE & UITDAGINGEN

Hoofdstuk 2 REGELGEVING

Hoofdstuk 3 AFVALPREVENTIE

Hoofdstuk 4 HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Hoofdstuk 5 PREMIES & SUBSIDIES, BEWUSTMAKING, AFVAL STRATEGIE

Hoofdstuk 6 CONCLUSIE & VRAGEN-ANTWOORDEN

1. INTRODUCTIE

De facilitator bedrijfsafval:
Presentatie en diensten

PROFESSIONALS ?

Bedrijf	Maatschappij	Vereniging	Overheid
Elke status			
Zelfstandige	OCMW	Natuurlijke persoon	...

Diensten & advies	Financiën	Gezondheids -zorg	Handel	Horeca
Elke sector				
Kunst & Sport	Maatschappelijk werk	Onderwijs & vorming	Ambacht & industrie	...

ONDERSTEUNING VOOR PROFESSIONALS DOOR DE FACILITATOR BEDRIJFSAFVAL

HELPDESK

- ✓ Antwoorden op diverse vragen
- ✓ Informatie over activiteiten, ondersteuning, enz.
- ✓ Eén e-mailadres: recyclepro@leefmilieu.brussels

BEGELEIDING

- ✓ Specifiek advies
- ✓ Afvaldiagnose
- ✓ Diepgaande ondersteuning

OPLEIDING

- ✓ Per thema
- ✓ Per doelgroep
- ✓ Zie <https://leefmilieu.brussels/pro/agenda>

DOCUMENTATIE

- ✓ Adviesfiches, FAQ's
- ✓ Gidsen, studies, gevarieerde inhoud
- ✓ Website <https://leefmilieu.brussels/pro>

100% gratis → één adres: recyclepro@leefmilieu.brussels

Mijn professioneel afvaltraject

Alle stappen om uw afval te voorkomen, te sorteren en duurzaam te beheren

Wettelijke bepalingen begrijpen

Afval identificeren
en beoordelen

Een geschikte
afvalinzamelaar en/of
inleverlocatie kiezen

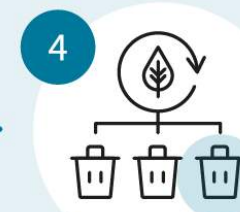
3

Sorteer- en
opslagfaciliteiten
inrichten

De ploegen
sensibiliseren

Afval sorteren en
valoriseren, per type

Opvolging verzekeren en voortdurende verbetering

Denk bij elke

Afval verminderen

stap aan afvalpreventie

PROFESSIONEEL AFVALTRAJECT

- Gedurende drie maanden ontvangt u om de twee weken een e-mail met **concrete tips, goede praktijken uit de praktijk en direct toepasbare hulpmiddelen**.
- Een stapsgewijze begeleiding door zeven belangrijke fasen van het afvalbeheer, **afgestemd op uw specifieke sector**.
- [Schrijf u in!](#)

VOORBEELDEN VAN FICHES

leefmilieu brussel Adviesfiche – professioneel afval – nr. 1

SAMENVATTING VAN DE VERPLICHTINGEN

PREVENTIE

“Het beste afval is het afval dat niet bestaat”

Denk eerst en vooral na over het beperken van het geproduceerde afval en het hergebruik van alle materialen waarvoor dit mogelijk is. Het milieu wilt er u ook, minder of geen afval betekent vaak lagere kosten en dus besparing en.

Voor advies over preventie en hergebruik, zie:

- adviesfiche nr. 7 “Nieuw een groter bewustzijn bij medewerkers en bezoekers”
- adviesfiche nr. 8 “Nieuw een groter bewustzijn bij leveranciers/klanten”
- adviesfiche nr. 22 “Hoe afval een tweede leven geven”
- adviesfiche nr. 20 “Inpakking en goede praktijken inzake verpakking gebruik”

ALGEMENE VERPLICHTINGEN

ALLE SECTOREN

- Sorteer afvalstromen (types) in afzonderlijke containers, zonder ze te mengen met restafval.
→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”
- Gebruik de juiste zakken en containers.
→ zie adviesfiche nr. 4 “Materialen en sorteerinstructies”
- Voer afval af door het over te dragen aan een gereguleerde inzamelaar, of in het geval van kleine hoeveelheden, door het naar een afval inzamelingspunt of afvalverwerkingsinstallatie (bv. Recyparc) te brengen.
→ zie adviesfiche nr. 2 “Afwijkende en administratie”
→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”
→ zie adviesfiche nr. 11 “Verwijdering en afgifte van afval”
- Bewaar bewijzen van goed afvalbeheer (contracten en inzamelingsdocumenten).
→ zie adviesfiche nr. 2 “Afwijkende en administratie”

Versie — mei 2023

leefmilieu brussel Adviesfiche – professioneel afval – nr. 3

SORTEERVERPLICHTINGEN VOOR PROFESSIONEEL AFVAL

SORTEER JUIST

- Selectief sorteren is verplicht, ongeacht de hoeveelheid afval.
- Gebruik zakken, containers of bakken die door de inzamelaar worden geleverd (vermijd geen stromen met elkaar of in de restafvalcontainer).
- Voor kleine hoeveelheden, zodra het afval fysiek gescheiden is in de zakken die door de inzamelaar voor elk type afval werden geleverd, kunnen het in diepste containerbakken verzamelen, bv. plastic folies, plastic omsnoeringsbanden en piepschuim (EPS) samen met het karton/papier => **staak afgesproken met de inzamelaar**.
- Denk voor u weggooit aan hergebruik: Kan wat voor u afval is, worden gebruikt in een andere dienst of organisatie? Of tweedehands?
- zie adviesfiche nr. 22 “Hoe afval een tweede leven” => nuttige links aan het einde van deze fiche

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel	Bovendien, vanaf 1 mei 2023
PMO	Voedselafval
Papier, karton	Plastic verpakkingfolie
Elektrische en elektronische apparatuur	Textiel
Batterijen en accumulatoren	
Gevaarlijk afval	
Fritvetvetten en -oilen	
Dierlijke bijproducten	
Minerale oliën	
Verpakkingsglas	Piepschuim
Groenafval	Harde plastics
Puin	Hout
Matrassen	Omsnoeringsbanden
Banden	
Afgedankte voertuigen	
Fotovoltaïsche panelen	
Rijschoolende afvalstoffen van de zorg	
Geneesmiddelen	
Metaal	

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig? Surf naar leefmilieu.brussels
Neem contact op met de facilitator recyclepro@leefmilieu.brussels

Versie — juni 2023

leefmilieu brussel Adviesfiche – professioneel afval – nr. 15

HOE AFVAL VAN PLASTICFOLIE, OMSNOERINGSBANDEN EN PIEPSCHUIM (EPS) SORTEREN EN OPSLAAN?

NIEUWE SORTEERVERPLICHTING SINDS 1 MEI 2023

Bedrijfs- en organisaties zijn verplicht bepaalde types afval(stromen) te sorteren om de recycling of verbranding ervan te bevorderen. Dit geldt sinds 1 mei 2023 ook voor deze drie materialen:

- Plastic omsnoeringsbanden / spanbanden
- Plastic verpakkingfolies
- Piepschuim (geëxpandeerd polystyreen “EPS”)

→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”

PLASTIC OMSNOERINGSBANDEN

Plastic omsnoeringsbanden, ook wel spanbanden genoemd, worden gebruikt om verpakkingen te sluiten of te beveiligen zoals op pallets te plaatsen.

Deze banden kunnen gemaakt zijn van:

- polypropyleen (PP)
- polyethyleen tereftalaat (PET)

Omdat het vrij moeilijk is het onderscheid te maken tussen plastic omsnoeringsbanden in PP of in PET, worden ze in dezelfde container verzameld en inzamelaar zal ze sorteren.

Niet recyclebaar in dit circuit

- = stalen omsnoeringsbanden: ze moeten apart worden gerecycled als metaal (schroef) => bekijken met inzamelaar
- = omsnoeringsbanden van textiel: ze moeten apart worden gerecycled => bekijken met inzamelaar

Versie — mei 2023

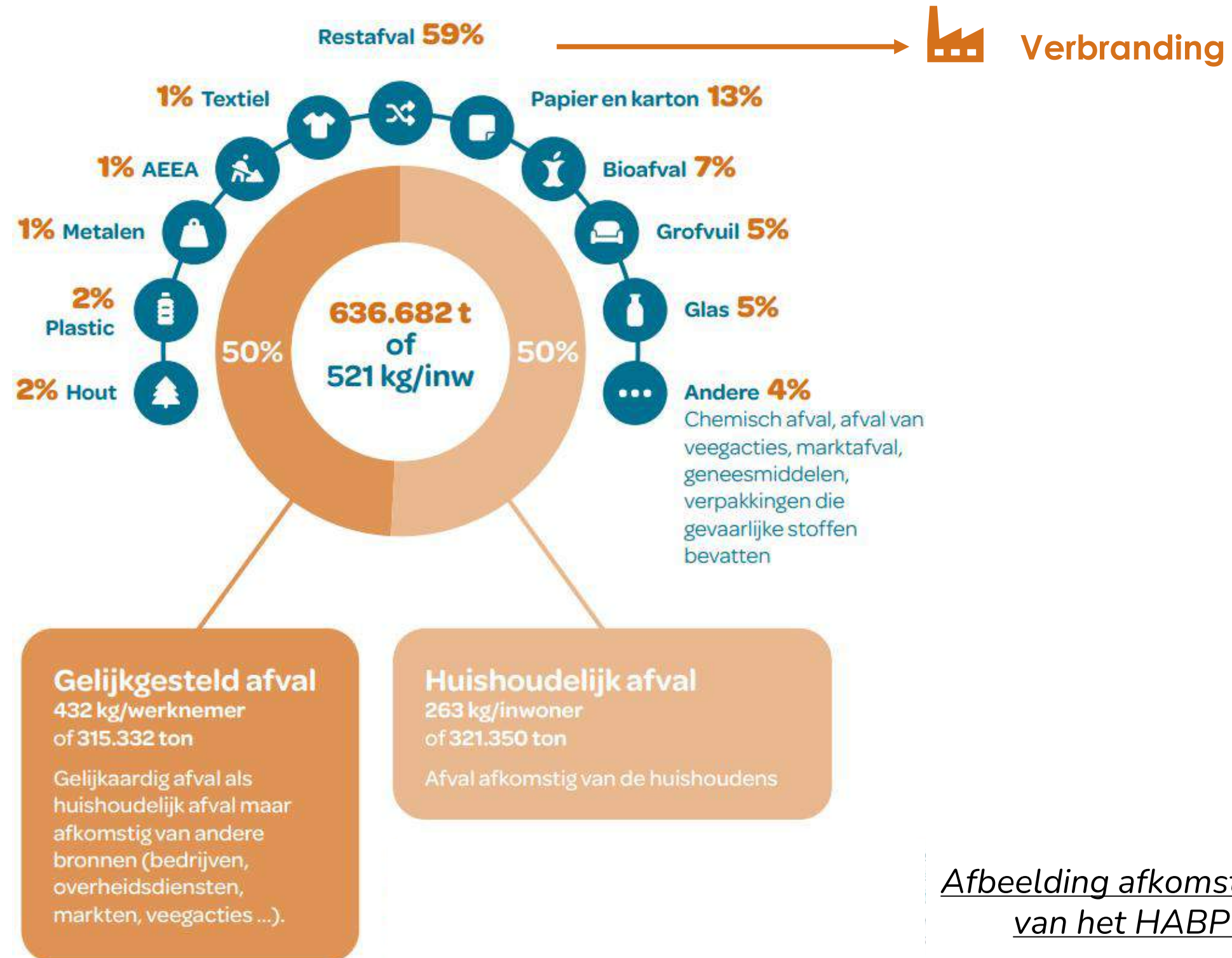

1. INTRODUCTIE

Uitdagingen van goed afvalbeheer

PROFESSIONEEL AFVAL IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

*Afbeelding afkomstig uit de evaluatie
van het HABP – kerncijfers 2022*

PROFESSIONNEEL AFVAL IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Doelstelling 2030

Vermindering van niet-huishoudelijk afval per werknemer van **20%**

Het gewicht van te verbranden
restafval verminderen

70% gerecycleerd afval
bereiken

Afbeelding afkomstig uit de evaluatie van het HABP – 2021

WAAROM ACTIE ONDERNEMEN?

- Om de **milieu-impact** van afval en de verwerking ervan te **verminderen**
 - ↓ verbranding = ↓ CO2 uitstoot
- Om de **verspilling van hulpbronnen te verminderen**
 - + hergebruik (en dus lokale banen)
 - + recycling (en mogelijkheden om ons afval een 2de leven te geven)
 - Voedselafval omzetten in lokale hernieuwbare energie (biomethanisatie) & compost om de bodem te bemesten
- Om de **leefomgeving** van de Brusselaars **aangenamer** te maken
 - ↓ km afgelegd door vuilniswagens = ↓ congestie, ↓ lawaai
 - ↓ aantal vuilniszakken in de straten

2. REGELGEVING

Verplichtingen & beginselen om te onthouden Brudalex

Link naar de gecoördineerde Brudalex-versie (rekening houdend met de laatste wijzigingen van 2022) van het besluit van 1 december 2016 betreffende afvalstoffen: <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2016/12/01/2016031801/justel>

HET CONCEPT VAN AFVAL

Wat is afval?

"elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen".

2 categorieën:

- **Huishoudelijk afval** afkomstig van normale huishoudelijke activiteiten, waarvan de inzameling wordt gefinancierd door belastingen
- **Industriële afval** afkomstig van de activiteiten van professionals:
 - gevaarlijk (bv. zuur, slib, enz.)
 - inert (bijv. keramisch afval, stenen, enz.)
 - niet-gevaarlijk en niet-inert (bv. karton, glas, enz.)

waarvan de inzameling wordt gefinancierd door professionals (private dienst)

DE ACTOREN BETROKKEN BIJ AFVALBEHEER IN BRUSSEL

FEDERAAL

- Bevoegd voor **radioactief afval** en **grensoverschrijdend afvaltransport** (inclusief de vergunningen voor de uitvoer en invoer van bepaalde gevaarlijke of specifieke afvalstoffen)
- Bevoegd voor **normen voor productmarkttoegang**, wat indirect invloed heeft op afvalbeheer

GEWESTELIJK (via LEEFMILIEU BRUSSEL)

- Bepaalt het **afvalbeheerbeleid** en voert het uit
- **Inspectie**: controleert de naleving van de afvalregels
- **Vergunningen**: verleent erkenningen en registraties aan afvaloperators (inzamelaars, vervoerders, enz.)
- Zorgt voor **bewustmaking**, biedt **ondersteuning**, verleent **subsidies** en voert **monitoring** uit
- Bevoegd voor **professioneel afvalbeheer** (maar is zelf geen inzameloperator). Bepaalt de sorteerverplichtingen en beheersregels voor dit afval
- Implementeert de **Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid** (UPV) voor specifieke afvalstromen (bv. AEEA, batterijen, banden, verpakkingen...)

GEMEENTELIJK

- Bevoegd voor **openbare netheid**
- Sommige gemeenten organiseren **specifieke inzamelingen** voor bepaalde afvalstromen (bv. groenafval, grofvuil op afspraak)
- **Gemeentelijke reglementen** kunnen de gewestelijke verplichtingen aanvullen (bv. administratieve sancties)

DE ACTOREN BETROKKEN BIJ AFVALBEHEER IN BRUSSEL

NET BRUSSEL (openbare instelling)

- Verzorgt de inzameling en verwerking van **huishoudelijk afval** in Brussel (maar geen professioneel afval, behalve via particuliere contracten – zie “INZAMELAARS VAN PROFESSIONEEL AFVAL”)
NB : in Vlaanderen en Wallonië wordt de inzameling van huishoudelijk afval vaak gedelegeerd aan intercommunales.
- Handhaaft de **openbare netheid** en ziet toe op de naleving van de regels (bv. bestrijding van sluikstorten, boetes)
- Beheert de **Recyparks**, waarvan sommige afval van professionals aanvaarden (zie specifieke slide)

INZAMELAARS VAN PROFESSIONEEL AFVAL (privé-instellingen)

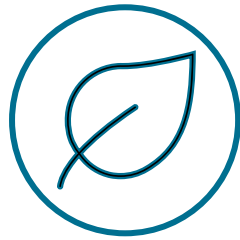
- Zorgen voor de inzameling van professioneel afval via particuliere **dienstverleningscontracten met bedrijven**. Sommige inzamelaars voeren ook de eindverwerking van het afval uit (sorteren, recycleren, terugwinnen), terwijl anderen berope doen op gespecialiseerde operatoren. Sommige inzamelaars zijn gespecialiseerd in specifieke afvalstromen (bv. gevaarlijk afval, organisch afval, papier-karton, textiel, enz.)
- Moeten **geregistreerd of erkend** zijn door Brussel Leefmilieu, afhankelijk van het type afval dat ze verwerken

SPECIFIEKE ORGANISATIES

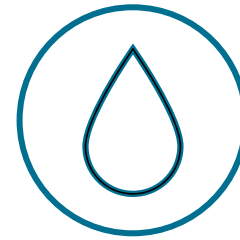
- Voor **radioactief afval** (bv. oude rookmelders, bliksemafleiders, laboratoriumisotopen...): Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) – www.afcn.fgov.be ; Nationaal Organisme voor Radioactief Afval en Splijtstoffen (NIRAS) – www.ondraf.be
- Voor verpakkingsafval: **Interregionale Verpakkingscommissie** (IVCIE) – www.ivcie.be
- **Fost Plus** voor huishoudelijke en vergelijkbare PMC-verpakkingen – www.fostplus.be
- **Valipac** voor industriële en commerciële verpakkingen (karton, plastic folie, pallets, enz. maar geen PMC) – www.valipac.be

3 BELANGRIJKE VERBODEN

VERBOD OP ILLEGAAL
STORTEN (SLUIKSTORTEN)

VERBOD OP LOZINGEN IN
OPPERVLAKTEWATEREN EN
OPENBARE RIOLEN, ENZ.

VERBOD OP OPEN
VERBRANDING VAN AFVAL

3 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

1. AFVAL SORTEREN PER STROOM

Waarom is het verplicht?

- Ongesorteerd afval wordt verbrand, terwijl gesorteerd afval opnieuw wordt verwerkt in de productie van nieuwe materialen.
- Door te sorteren vermindert u de **ecologische voetafdruk** en onze **afhankelijkheid** van primaire grondstoffen.

3. HET BEWIJS VAN GOED AFVALBEHEER BEWAREN (TRACEERBAARHEIDSDOCUMENTEN)

U moet bewaren:

- Alle facturen, contracten en inzamelcertificaten van uw afvaloperator
- Alle stortingsattesten als u uw eigen afval naar een verwerkingsinstallatie brengt (inclusief Recyparks).

2. GESCHIKTE ZAKKEN EN CONTAINERS GEBRUIKEN

- Gevaarlijk afval: gescheiden en zeer streng beheer
- Het is verboden om huishoudelijke zakken te gebruiken voor de inzameling van professioneel afval (witte zakken, PMC-zakken, oranje zakken die in winkels te koop zijn).
- Sorteren is verplicht, ongeacht de hoeveelheid geproduceerd afval (geen drempel in Brussel)

VERPLICHTING 1: SORTEERPLICHT

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

25 stromen?! ja, **maar...**

- Focus op de **belangrijkste stromen** → sla de rest goed op en sorteer via **een inzamelaar** of Recypark
- Sommige stromen mogen **gecombineerd** worden in **dezelfde container** als ze in aparte zakken zitten
- Speciaal geval van **gevaarlijk afval**

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Adviesfiche
#3

VOORBEELD

Voorbeeld van een optimaliseringstabel voor afvalbeheer voor de drie hoofdgebouwen van een instelling die gespecialiseerd is in het onderwijzen van horecaberoepen in Brussel

		Type container					Totaal
		Rest	Karton	PMD	Glas	Bioafval	
Aantal containers	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	30	9	4	5	0	48
	Situatie na contractoptimalisatie	10	13	12	11	18	64
	Differentieel	-20	+4	+8	+6	+18	+16
Jaarlijkse kosten	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	43 385,76 €					
	Situatie na contractoptimalisatie	21 621,25 €					
	Bereikte besparingen	21 764,51 €					
	% reductie in totale afvalbeheerkosten	49,83%					

VERPLICHTING 2: GESCHIKTE INZAMELAPPARATUUR

- **Gebruik de zakken of containers die door de inzamelaar worden voorzien**

Meng geen stromen door elkaar en gooi ze niet bij het restafval

- **Gebruik geen huishoudelijke zakken**

- **Er bestaan verschillende mogelijkheden om uw afval te verwijderen:**

- **Afgeven aan een erkende operator** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- **Zelf naar een inzamel- of verwerkingsinstallatie brengen** (<500 kg per afgifte), zoals een Recypark Pro of een privaat sorteercentrum
Dit kan goedkoper zijn voor kleine of onregelmatig geproduceerde hoeveelheden!
NB: de installatie moet u een traceerbaarheidsdocument geven - dat u minstens 5 jaar moet bewaren.

- **En denk vooral na over hergebruik vóór u iets weggooit:** kan het voorwerp gebruikt worden in een andere afdeling of organisatie? Tweedehands?

VEREENVOUDIGDE LIJST VAN INZAMELAARS ACTIEF IN BRUSSEL – In alfabetisch volgorde

- Bongaerts Recycling - 011 60 32 58 - info@bongaertsrecycling.be - www.bongaertsrecycling.be
- Dufour - 069 89 10 10 - info@dufour-cranes.com - www.dufour.be
- G-Tri - 02 732 70 55 - info@g-tri.be
- MCA Recycling - 02 346 44 22 - info@mca-recycling.com - www.mca-recycling.com
- Net Brussel Pro - 0800 988 77 - pro@arp-gan.be - www.pro.arp-gan.be
- Recyclo - +32 475 60 99 85 - info@recyclo.coop - www.recyclo.coop
- Renewi Belgium - 0800 11114 - formulier via website - www.renewi.com
- Stalem - +32 489 33 22 89 - info@stalem.be - www.stalem.be
- Veolia - 02 209 70 00 - formulier via website - www.veolia.be
- Vanheede Environmental Logistics - 056 52 16 21 - info@vanheede.com - www.vanheede.com

VOORBEELD VAN INZAMELAPPARATUUR

Kleine zakken
10-100 l

Zakken
300 l - 1000 l

Kleine
retourcontainers,
vaten

Paletbox,
IBC, rek

Rolcontainers
140 - 5000 l

Vraag het uw inzamelaar!

- Type container
- Volume
- Verrijdbaar of niet
- Stapelbaar
- Gesloten, open
- Verdichting
-

Semi-ondergrondse
containers

Afzetcontainers
5 m³-30 m³

Stationaire-
monoblok
perscontainer

Glasbol
300 l / 4000 l

PRIJSAANVRAAGFORMULIER VOOR AFVALINZAMELING

Één enkel document om in te vullen, in de vorm van aankruisvakjes, voor uw aanvragen bij ophalers:

- Zorgt ervoor dat **niets wordt vergeten**: vermindert het aantal heen-en-weercommunicaties;
- Vergemakkelijkt de **vergelijking van offertes**: standaardiseert de gevraagde informatie.

Het resultaat? **Tijds winst!**

Adviesfiche – bedrijfsafval – nr. 43

PRIJSAANVRAAGFORMULIER: AFVALOPHALING

CONTACTGEGEVENS VAN DE AANVRAGENDE INSTANTIE

Benaming:	Contactpersoon
Btw-nr.:	Naam:
Straat en nr.:	Voornaam:
Postcode:	Functie:
Stad:	Tel.:
Bedrijfsactiviteit:	E-mail:

TOEGANG TOT DE LOCATIE:

	JA	NEE
Er kan een vuilniswagen door de straat rijden:	☐	☐
De straat is slechts op bepaalde tijdstippen toegankelijk: Indien ja, vermeld hier wanneer:	☐	☐
Het is een voetgangerszone:	☐	☐
Andere beperkingen:	☐	☐

OPHAALMETHODE

	JA	NEE
Ik zet het afval zelf op het voetpad:	☐	☐
Ik vraag om het afval op te halen in een specifiek lokaal:	☐	☐
Hoogte doorgang:		Oppervlakte lokaal m ² :
Breedte doorgang:		☐ Trappen:

INVULINSTRUCTIES

Kruis in de onderstaande tabel de afvalstromen aan waarvoor u ophaling vraagt en geef het geschatte gewicht of volume per week. Kies daarna het soort recipiënt en de ophaalfrequentie.

	15kg	Selecteer	Selecteer
☒ Papier – Karton ^{1*}			
	Vermeld liter of kg.	Selecteer Zakken Container Andere Geen	Selecteer 1x/week 2x/week > 2x/week 1x/14 dagen 1x/3 weken 1x/maand 1x/2 maanden op aanvraag

Legende:
Nummer ¹ betekent dat de stroom naar een Recypark voor bedrijven kan worden gebracht.
Nummer ^{*} betekent dat de productleverancier de stroom kan terugnemen.

Versie – april 2025

1

'N°'

25

VOORWAARDEN VOOR PRO-TOEGANG TOT RECYPARK

Praktische regelingen

4 Recypark PRO :

- **Buda** (Antoon Van Osslaan 6, 1120 Brussel)
- **Humaniteit** (Humaniteitslaan 350, 1190 Vorst)
- **Zuid** (Brits Tweedelegerlaan 676, 1190 Vorst)
- **Demets** (Fernand Demetskaai 22, 1070 Anderlecht)

Voorwaarden :

- Afval gesorteerd en identificeerbaar
- Geen bulkafval
- Geen "geweigerd" afval in het voertuig
- 3 m³ gratis per dag, met uitzondering van bepaalde betalende fracties
- ...

=> Meer details per stroom op
<https://www.pro.arp-gan.be/nl/recypark>

! Toegelaten voertuigen !

Recypark Buda

Toegang verboden voor aanhangwagens
en voertuigen hoger dan 1,85 m

→ Recypark Demets
Fernand Demetskaai 22 te 1070 Anderlecht

→ Recypark Humaniteit
Humaniteitslaan 350 te 1190 Vorst

→ Heb je een aanhangwagen met dubbele as? Voor een
makkelijkere toegang, ga je beter naar Recypark Humaniteit.

Toegang verboden voor voertuigen
hoger dan 1,85 m met aanhangwagen

→ Gelieve naar Recypark Humaniteit te gaan
Humaniteitslaan 350 te 1190 Vorst

Recypark Humaniteit

Geweigerd afval

- ⊗ Restafval
- ⊗ Geneesmiddelen en medisch afval
- ⊗ Biervaten
- ⊗ Asbestafval
- ⊗ Gasflessen of -busjes, LPG-tanks, heliumflessen
- ⊗ Gasflessen met distikstofmonoxide / Lachgascilinders
- ⊗ Vuurwerk en andere explosieven, munitie
- ⊗ Laboratoriumproducten, infectieuze producten, klinisch afval
- ⊗ Radioactieve stoffen
- ⊗ Explosiemotoren
- ⊗ Auto-onderdelen
- ⊗ Dakbedekkingsmaterialen (roofing / derbigum)
- ⊗ Aarde, zand, steenkool en roet
- ⊗ Stronken en stammen (stamdiameter >30 cm, lengte >2 m)
- ⊗ Vrachtwagenbanden
- ⊗ Professionele elektrische en elektronische apparaten
- ⊗ Verf, afvalolie
- ⊗ Ander chemisch afval
- ⊗ Neonlampen
- ⊗ Batterijen
- ⊗ Voedingsafval
- ⊗ Gazonmaaisel

VEREENVOUDIGDE LIJST VAN INSTALLATIES VOOR EIGEN INBRENG VAN AFVAL – In alfabetisch volgorde

- Net Brussel, 4 gewestelijke Recyparks
- [GGR Recycling](#): papier/karton, kunststof (behalve PMD), klasse 2 restafval, hout, bouw- en sloopafval, groenafval, banden, glas, AEEA
- Renewi [Vorst containerpark](#): dépôts possibles pour les déchets résiduels, carton, verre, bois, déchets verts, plastiques, métaux, déchets de construction, pneus, DEEE, déchets dangereux.
- Veolia [Neder-Over-Heembeek containerpark](#): restafval, papier/karton, glas, hout, bioafval (voedselafval & groenafval), kunststof, metaal, bouw- en sloopafval, banden, klein gevaarlijk afval (verf, brandblussers, chemicaliën, batterijen, etc.)
- Veolia [Laeken containerpark](#): restafval, papier/karton, glas, hout, bioafval (voedselafval & groenafval), kunststof, metaal, bouw- en sloopafval

VERPLICHTING 3 : TRACEERBAARHEID BEHEER & ADMINISTRATIE

UW AFVAL BETER KENNEN = OPTIMALISEREN & VERMINDEREN

- **Bewijs** van sortering en traceerbaarheid (**verplicht**)
 - Traceerbaarheidsdocument bv. factuur, inzamelattest, enz.
 - Een afvalregister bijhouden
- 5 jaar bijhouden
- Een **geregistreeerde afvaldienstverlener** (**verplicht**)
 - Geregistreeerde inzamelaar en vervoerder, of
 - Afgifte kleine hoeveelheden bij een erkende installaties (bijv. Recypark)
- Een aangewezen **afvalbeheerder** binnen uw organisatie (optioneel, behalve voor risicohoudende afvalstoffen van de zorg)
- Sturende **doelstellingen en indicatoren** (optioneel)
- Een **budget en kostenbewaking** (optioneel)

Lijst van erkende en
geregistreeerde
professionals in de
afvalsector

VOORBEELDEN VAN BEZIJZEN

Contrat concernant l'enlèvement et le traitement de déchets

Renewi, dénommé "nous" et "notre", d'une part et le client, d'autre part :

Nom : [Signature] N° de client : [Blank]
Adresse de facturation : [Blank] Téléphone : [Blank]
Code Postal : [Blank] Email : [Blank]
Représente par : [Signature]

Declarant avoir convenu ce qui suit

Article 1: Récipients mis à disposition par Renewi:

Sacs

Type de déchets	Volume par sac en litres	Nbre de sacs par rouelle	Prix par sac, traitement compris, €	Fréquence de collecte	Tarif d'abt / mois, €

Conteneurs basculants

Nbre de cont.	Type de déchets	Volume de conteneur	Fréquence de collecte	Tarif d'abt/cont./mois €	Poids max/wd en kg	Tarif déchets en excès (hors poids max)	Cadenas (**)
1	déchets mixtes	660 l/m³	usage	99,91 €	100 kg	15,00 €	
		1/m³					
		1/m³					
		1/m³					

Tarif d'abonnement = location conteneur + collecte + traitement + taxes éventuelles.

(*) Déchets en vrac / extra : ☐ Collecté d'office ☐ Collecte sur demande explicite du client

WeCare : [Blank] € / mois

(**) Qui ou non : prix p. / cadenas à la commande du cont. : [Blank] € / après placement du cont. = [Blank] €

Conteneurs amovibles/Be-Low

Nbre cont.	Type déchets	Volume m³	Ouvr/ferm/compacteur/Be-Low	Location/mois/cont €	Prix de transport € Solo Comb.	Frais de traitement/tonne €

Prix de transport par trajet : S (simple) = 1 conteneur par trajet C (en combiné) = 2 conteneurs par trajet.

Adresse de placement : Deja sur place a reprise client

Remarques : [Blank]

Article 2: Le contrat prend cours en date du 01/01/2019

Tous les montants sont hors TVA de 21%. Le Client déclare avoir pris connaissance des conditions spécifiques de vente mentionnées au verso de ce contrat ainsi que des conditions d'acceptation des déchets et marque son accord. Le contrat est conclu pour une durée de 12 mois. Le client s'engage à mettre les conteneurs basculants à disposition de Renewi conformément au document "description de l'emplacement des conteneurs".

Rédigé en deux exemplaires et signé pour accord le 25/01/2019

Référence contrat N°

Adresse de Collecte :

Avenue Rogier,
1030 Schaerbeek

25 sacs, soit par

Intitulé

Qté par Semaine Nb de semaines Quantité Totale

Sacs 80 litres "déchets résiduels" (O.M.) Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	12	12,00
Sacs de 50L en "PMC" Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
Sacs de 50L en "PMC" - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/ 2011. --- -1,00x6 -> 19/11/2018 - 10/02/2019 Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			-6,00
Sacs de 30L "Jaune" Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
Sacs de 30L "Jaune" - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/ 2011. --- -1,00x6 -> 19/11/2018 - 10/02/2019 Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			-6,00
m3 - Vrac Papier-Carton Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
m3 - Vrac Papier-Carton - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/ 2011. --- -1,00x6 -> 19/11/2018 - 10/02/2019 Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			-6,00

3 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

1. AFVAL SORTEREN PER STROOM

Waarom is het verplicht?

- Ongesorteerd afval wordt verbrand, terwijl gesorteerd afval opnieuw wordt verwerkt in de productie van nieuwe materialen.
- Door te sorteren vermindert u de **ecologische voetafdruk** en onze **afhankelijkheid** van primaire grondstoffen.

3. HET BEWIJS VAN GOED AFVALBEHEER BEWAREN (TRACEERBAARHEIDSDOCUMENTEN)

U moet bewaren:

- Alle facturen, contracten en inzamelcertificaten van uw afvaloperator
- Alle stortingsattesten als u uw eigen afval naar een verwerkingsinstallatie brengt (inclusief Recyparks).

2. GESCHIKTE ZAKKEN EN CONTAINERS GEBRUIKEN

- Gevaarlijk afval: gescheiden en zeer streng beheer
- Het is verboden om huishoudelijke zakken te gebruiken voor de inzameling van professioneel afval (witte zakken, PMC-zakken, oranje zakken die in winkels te koop zijn).
- Sorteren is verplicht, ongeacht de hoeveelheid geproduceerd afval (geen drempel in Brussel)

ZELFDIAGNOSE VOOR UW BEDRIJFSAFVAL

Met dit document kunt u :

- **De wettelijke naleving** controleren: sortering, opslag, verwijdering van afval en traceerbaarheid
- **Goede praktijken** evalueren: identificeren wat al goed werkt in uw organisatie
- **Verbeterpunten** vaststellen: prioriteren welke acties eerst moeten worden ondernomen

Éenvoudig te gebruiken: vink bij elke vraag "in orde", "te verbeteren" of "te starten" aan.

Adviesfiche – bedrijfsafval – nr. 42

ZELFDIAGNOSE VOOR UW BEDRIJFSAFVAL

Deze checklist zal u helpen om na te gaan of uw organisatie voldoet aan de wettelijke verplichtingen inzake het sorteren, opslaan en afvoeren van uw bedrijfsafval in Brussel. U kunt er ook de goede praktijken die u al toepast mee evalueren en verbeterpunten identificeren.

Alle adviesfiches zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Bij elke vraag kruist u aan of uw organisatie in orde is, of er verbeteringen nodig zijn, of u een actie moet opstarten.

Contactgegevens:

Naam: Voer tekst in
KBO: Voer tekst in
Adres: Voer tekst in
Verantwoordelijke: Voer tekst in
E-mail: Voer tekst in
Tel.: Voer tekst in

DEEL 1: WETTELIJKE VERPLICHTINGEN

VERPLICHTINGEN - ALLE SECTOREN	IN ORDE?
AFVALBEHEER	
→ Wij sorteren ons afval volgens de 25 verplichte stromen. Niet alle organisaties produceren deze 25 soorten afval. U hoeft dus geen 25 vuilnisbakken te hebben, maar elke afvalsoort moet worden gescheiden van de andere. <i>Bijvoorbeeld: verschillende stromen zijn toegelaten in één en dezelfde container als ze van elkaar gescheiden zijn door een zak of een wand, in overleg met de ophaler, of als ze gescheiden worden wanneer het bedrijf ze naar een verwerkingsinrichting / Recypark brengt.</i> Zie adviesfiche nr. 3	☐ IN ORDE ☐ TE VERBETEREN ☐ OP TE STARTEN Opmerkingen: Klik hier om tekst in te voeren.
1. Wij gebruiken de gepaste zakken en containers voor elk type afval. <i>Bijvoorbeeld: het is niet toegelaten om papier/karton in een container voor restafval te doen.</i> Zie adviesfiche nr. 5	☐ IN ORDE ☐ TE VERBETEREN ☐ OP TE STARTEN Opmerkingen: Klik hier om tekst in te voeren.
2. Wij laten ons niet-gevaarlijk afval afvoeren door een geregistreerd ophaler. Of wij brengen dit afval zelf naar een erkende verwerkingsinrichting of een Recypark toegankelijk voor bedrijven. Zie adviesfiches nr. 3 en nr. 11	☐ IN ORDE ☐ TE VERBETEREN ☐ OP TE STARTEN Opmerkingen: Klik hier om tekst in te voeren.

Versie – april 2025

1

2. REGELGEVING

Afvalstoffen van de zorg

Activiteiten in de gezondheidszorg

Activiteiten van preventieve, curatieve of palliatieve diagnosestelling, opvolging en behandeling, in de domeinen van mens- en diergeneeskunde.

Gelijkgesteld: afvalstoffen van activiteiten in onderwijs, onderzoek en industriële productie in de domeinen van mens- en diergeneeskunde, de activiteiten van thanatopraxie, esthetische chirurgie, tatoeage en cosmetologie ;

Risicohoudende afvalstoffen van de zorg

- Met infectierisico
- Scherpe, snijdende, prikkende
- Anatomisch menselijke afvalstoffen met inbegrip van bloed
- Met cytotoxische en cytostatische eigenschappen

Niet risicohoudende afvalstoffen van de zorg

- Alle andere

WOORDENSCHAT IN DE ANDERE GEWESTEN

BRUSSEL

Afvalstoffen van activiteiten in de gezondheidszorg

Risicohoudende afvalstoffen van de zorg

Niet risicohoudende afvalstoffen van de zorg

VLAANDEREN

Medische afvalstoffen

Risicohoudend medischafval

Niet-risicohoudend medisch afval

WALLONIË

Déchets d'activités hospitalières et de soins de santé

Déchets de classe B2

Déchets de classe A-B1

WOORDENSCHAT IN DE ANDERE GEWESTEN

RISICOHOUDENDE AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG

BRUSSEL

Brudalex

Met infectierisico

Scherpe, snijdende, prikkende

Anatomisch menselijke
afvalstoffen met inbegrip van
bloed

Met cytotoxische en cytostatische
eigenschappen

VLAANDEREN

VLAREMA art.
5.2.3.1.§1°

Afvalstoffen die een bijzonder
risico inhouden doordat ze een
microbiologische of virale
besmetting, een vergiftiging of
een verwonding met zich
kunnen meebrengen

Afvalstoffen die om ethische
redenen een bijzondere
behandeling vereisen

WALLONIË

Arrêté relatif aux déchets
d'activités hospitalières
et de soins de santé

Déchets infectieux de patients devant
être soignés en isolement

Déchets de labo présentant une
contamination microbienne

Objets contondants

Déchets anatomiques, pathologiques,
sang & dérivés qui peuvent encore
présenter une contamination microbienne

Cytostatiques & déchets de traitement
cytostatique

Déchets d'animaux d'expérience

INFECTIERISICO?

Studie uitgevoerd door het Universitair Ziekenhuis Gent teneinde het infectierisico van een pathogeen te achterhalen:

- [Onderzoeksrapport](#)
- [Digitale tool](#) om het infectierisico van afval te bepalen

Let op bij sorteerfout:

Niet risicohoudende afvalstoffen van de zorg
+ risicohoudende afvalstoffen van de zorg
= de hele bak moet beschouwd als risicohoudend

INFECTIERISICO? – ONDERZOEKSRAPPORT

PATHOGENEN EN RISICOHODENDE AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG

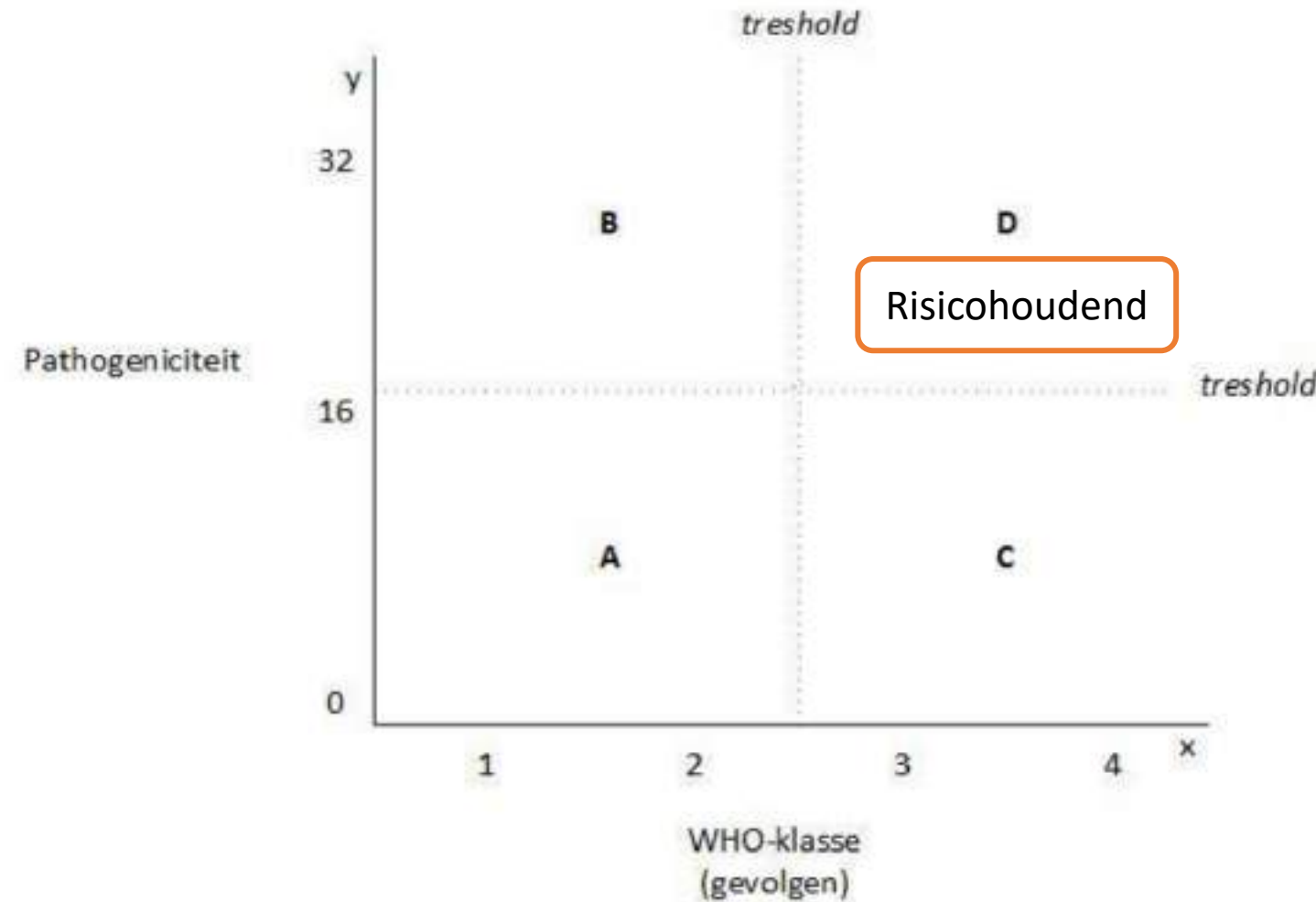

Pathogenen – Operationele definitie: 2 parameters

- Klinische impact van een infectie
 - Klasse 1 : infectie met een pathogeen zonder medische impact;   Niet risicohoudend
 - Klasse 2 : de medische impact van een infectie is beperkt vraagt normaal geen behandeling;
 - Klasse 3 : de medische impact is ernstig maar er is een behandeling, eventueel een vaccin;
 - Klasse 4 : de medische impact is zeer ernstig tot lethaal en er is geen behandeling   Risicohoudend
- Pathogeniciteit:
 - Benadering van de kwalificatie van de gevaarlijkheidsgraad van de afvalstoffen van de zorg
 - Combinatie van cijferwaarden voor een aantal variabelen – voorbeelden: levensduur ex vivo van het pathogeen, transmissie, infectiedosis, mogelijkheid tot intrede in een persoon van het pathogeen via de huid, al dan niet geschonden, ...
 - Van 0 tot 32, >16 = hoge(re) pathogeniciteit

INFECTIERISICO? – PATHOGENEN

- Matrix van pathogeniciteit en gevolgen, 4 kwadranten:
 - A : ongevaarlijk pathogeen en geen klinische gevolgen;
 - B : hogere pathogeneiciteit van het pathogeen maar met beperkte klinische gevolgen;
 - C : ernstige medische gevolgen maar een geringe pathogeneiciteit;
 - D : hoge medische impact en hoge pathogeneiciteit.

INFECTIERISICO?

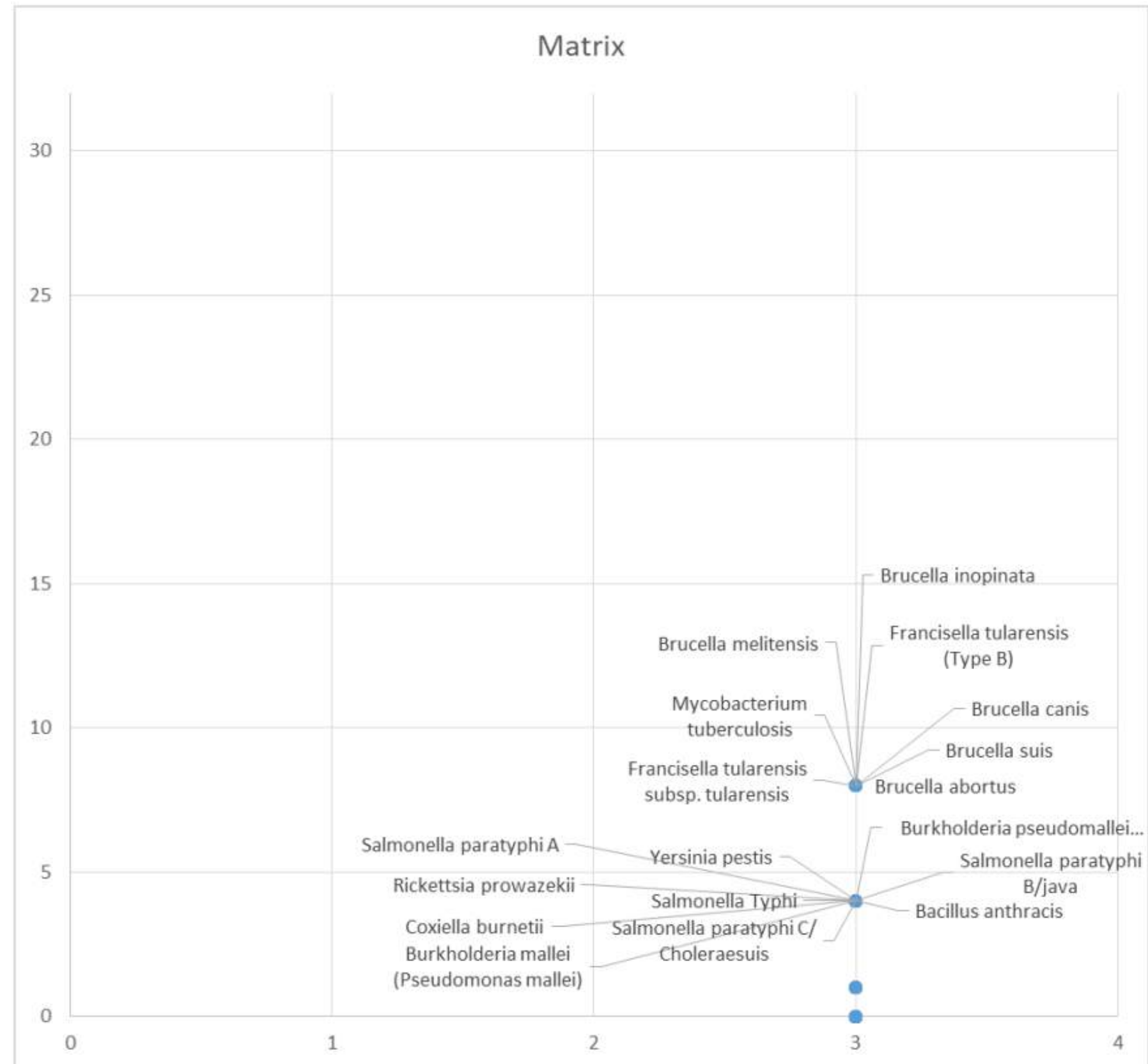
Virussen

INFECTIERISICO?

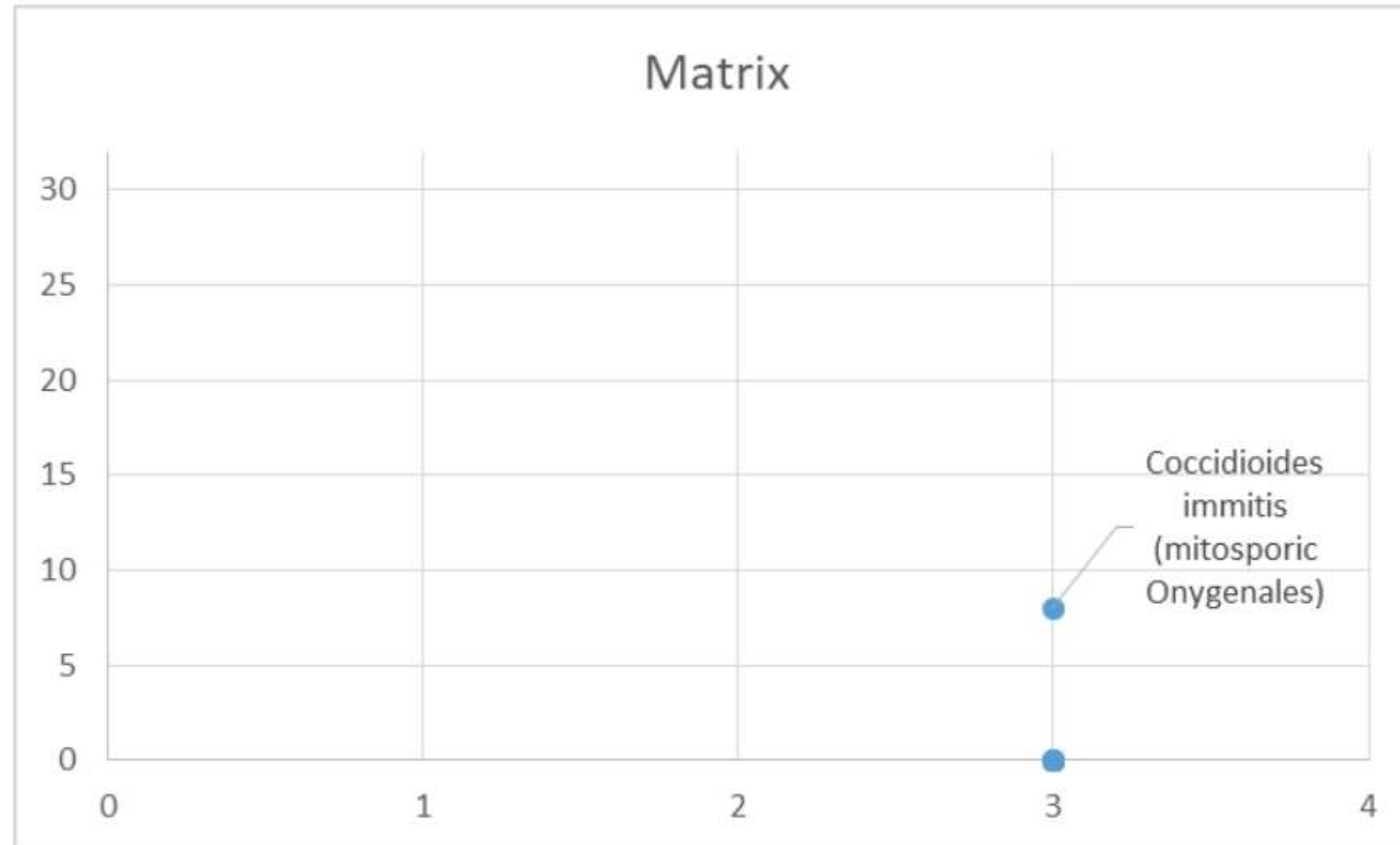
Bacteria

INFECTIERISICO?

Schimmels

INFECTIERISICO?

Parasieten = niet risicohoudend afval

Prionen = risicohoudend afval

Precautionary principle: onbekende pathogeen? = risicohoudend

Opletten:

- Bij niet-risicohoudend afval van de zorg bestaat de kans dat er blootstelling is ten gevolge van het niet volgen van de procedures voor afvalsbehandeling
- Pathogenenveranderen over de tijd (mutaties, nieuwe, ...)

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG (AGZ)

- Brudalex 2.0 → Hervorming van de wetgeving AGZ
 - Herdefinitie van het begrip infectierisico
 - Recyclagemogelijkheid
 - Mogelijkheid tot verwerking door desinfectie van bepaalde risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - Herdefinitie van de rubriek 79 en schrapping van de rubriek 67 (mortuaria en funeraria)
- Toepassingsgebied
 - Afvalstoffen van activiteiten in de zorg
 - Uitzonderingen:
 - Afvalstoffen van de zorg afkomstig van huishoudens
 - Afvalstoffen van diergeneeskundige zorgen, met uitzondering van scherpe, snijdende en prikkende afvalstoffen
 - Afval uit GGO-laboratoria

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG (AGZ)

Preventie

- Doel : de hoeveelheid afval beperken en veiligheid garanderen
- [Afvalpreventie en -beheerplan](#) (analyse + 5-jaren doelstellingen)
- Specifieke opleiding van het personeel

Sorteren/verpakking/opslag/inzameling

- Niet-risicohoudende afvalstoffen van de zorg:
 - Sorteren: gebruikelijke sorteerregels
 - Verpakking/opslag/inzameling: als niet-gevaarlijk niet-huishoudelijk afval
- Risicohoudende afvalstoffen van de zorg:
 - Sorteren: gescheiden van de rest van het afval
 - Verpakking: zie bijlage 18 + strikte regels voor verpakkingen
 - Opslag: Speciaal lokaal
 - Inzameling: Beheerd als gevaarlijk afval

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG

VERPAKKING

Type van risicohoudende afvalstoffen van de zorg Karakteristieken van de verpakking	Week, vloeibaar en scherpe, snijdende en prikkende	Stevig behalve scherpe, snijdende en prikkende
Materiaal	Voor eenmalig gebruik, ondoorzichtig en <u>ondoorlaatbaar</u>	
	Hard plastic	- Hard plastic - Plastic zak versterkt met een secundaire verpakking (kartonnen doos of stevige container)
Kleur (aangeraden)	Geel	Geel
Sterke/stevigheid	Bestand tegen : - schokken en scheuren - scherpe, snijdende en prikkende	Bestand tegen schokken en scheuren
Sluiting	<u>Ondoorlaatbaar</u> voor vloeistoffen en definitief	<u>Makkelijk</u> en volledig <u>sluitbaar</u>
Pictogram symbool "biologisch risico"	 Op de buitenverpakking	
Vermelding	Tweetalig, in hoofdletters en goed <u>leesbaar</u> : "Risicohoudende afvalstoffen van de zorg" "Déchets de soins à risque" Vergezeld van het pictogram "biologisch risico".	Op de buitenverpakking : tweetalig, in hoofdletters en goed <u>leesbaar</u> : "Risicohoudende afvalstoffen van de zorg" "Déchets de soin à risque" Vergezeld van het pictogram "biologisch risico".

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG OPSLAG

- Opslagruimte
 - Pictogram “biologisch gevaar” bij de ingang
 - Brandwerendheid van minstens EI 60 (muren, vloeren, plafonds, deur)
 - Automatisch sluitende toegangsdeuren
 - Verboden toegang voor het publiek
 - Gladde en gemakkelijk afwasbare oppervlakken
- Beheer
 - Alleen opslag van afval (geen nieuwe verpakkingen)
 - Capaciteit aangepast aan de hoeveelheid geproduceerde afval & frequentie van de inzameling
 - Verpakking stabiel opslaan om ongelukken te voorkomen

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG OPSLAG

- Buitenopslagruimte
 - Permanente sluiting van stijve buitenverpakkingen
 - Duidelijke afbakening van de zone en verboden toegang voor het publiek
 - Zone beschermd tegen regen en wind

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG INZAMELING

- Niet-risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - Ingezameld als niet-gevaarlijk niet-huishoudelijk afval
- Risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - **Ingezameld** als gevaarlijk afval
 - **Ingezameld** binnen een termijn dat geen schade toebrengt aan het milieu of de volksgezondheid
 - **Verwerkt** uiterlijk **vierentwintig uur** na inzameling verwerkt (met uitzondering van scherp, snijdend, prikkend afval).
 - **Producenten** mogen hun eigen afval **transporteren**, op voorwaarde dat de hoeveelheid getransporteerd afval **niet meer** bedraagt **dan 20 kg**.

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG BEHANDELING EN NUTTIGE TOEPASSING

- Niet-risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - Gebruikelijke regels
 - Risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - Verbranding
 - **Verwerking door desinfectie** onder strikte voorwaarden om het volgende te waarborgen:
 - Het verlies van het besmettelijke karakter
 - De wijziging van het voorkomen
 - Niet geschikt voor alle soorten afval
- Beheer als niet-gevaarlijk niet-huishoudelijk afval

WETGEVING AFVALSTOFFEN VAN DE ZORG

MILIEUVERGUNNING

Wijziging van Rubriek 79 betreffende ziekenhuizen, klinieken en Rust- en verzorgingstehuizen (RVT's)

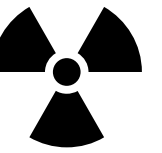
- R79-A : Opslag van risicohoudende afvalstoffen van de zorg > 1 m²
 - De activiteit (ziekenhuis, RVT) als zodanig wordt niet langer ingedeeld
 - Nieuwe standaardvoorwaarden
 - Afvalpreventie- en -beheerplan (APBP) voor elke aanvraag van een MV en PLP
→ Stuur APBP naar Julien Rubin of Matthieu Perdaens
- R79-B : Installatie voor de verwerking van risicohoudende afvalstoffen van de zorg
 - Nieuwe standaardvoorwaarden
 - Kwaliteitsbeheersysteem (KBS)
 - Advies Sciensano

2. REGELGEVING

Radioactief afval

Bron: NIRAS

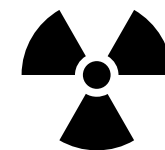
DEFINITIE & WETTELIJK KADER

Volgens de Belgische federale regelgeving zijn radioactieve afvalstoffen:

« alle radioactieve stoffen, afkomstig van een vergunde handeling of beroepsactiviteit en waarvoor binnen de inrichting geen verder gebruik is voorzien »

- Het gebruik van radioactiviteit is bij wet geregeld in [afdeling IV](#) (artikelen 33 tot 37) van het Koninklijk Besluit houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen (20/07/01 - B.S. 30/08/01).
- De verwijdering van radioactieve afvalstoffen wordt gedefinieerd als de rechtstreekse lozing van radioactieve afvalstoffen in het milieu.
- Patiënten die radioactieve stoffen hebben ontvangen en een ziekenhuisinrichting verlaten, zijn niet onderworpen aan de bepalingen met betrekking tot radioactief afval.

FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle

Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle heeft als missie de bevolking, de werknemers in de sector en het milieu doeltreffend te beschermen tegen de gevaren van ioniserende straling. Het FANC **controleert** onder andere de **veiligheid** en de **beveiliging** van het **transport** van radioactief materiaal.

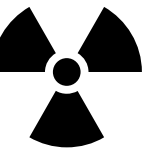

NIRAS: Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen

Verantwoordelijk voor het **veilige langetermijnbeheer van radioactief afval**. Het is dan ook de belangrijkste speler buiten de afvalproducenten in de wereld van het radioactief afval in België.

CATEGORIEËN RADIOACTIEF AFVAL

Er zijn 3 categorieën radioactief afval, onderscheiden naar gevaar en risico.

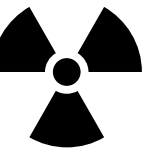
- Categorie A: radioactief afval met een laag risico
- Categorie B: radioactief afval met een middelhoog risico
- Categorie C: radioactief afval met een hoog risico

Definitie

De halveringstijd (of halfwaardetijd) van een radioactief element is de tijd die nodig is om zijn activiteit te halveren.

CATEGORIEËN RADIOACTIEF AFVAL

Categorie A: radioactief afval met laag risico

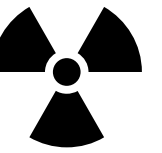
- **Laag- en middelactief** afval met een **korte halveringstijd** (tritium, koolstof, enz.) of zeer korte halveringstijd (technetium).
- De Belgische regelgeving definieert een korte halfwaardetijd voor deze afvalcategorie als een periode van **60 dagen** of minder.
- Locatie: afval voornamelijk geproduceerd door **laboratoria** of gegenereerd tijdens **diagnostiek** (medische beeldvormingstechnieken).
- In het geval van radioactieve stoffen met een **halveringstijd van minder dan zes maanden**, kan eliminatie plaatsvinden na bijna volledig verval.

Bron: NIRAS

CATEGORIEËN RADIOACTIEF AFVAL

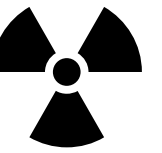

Categorie B: radioactief afval met middelhoog risico

- Hieronder vallen radioactieve materialen met een **hoger stralingsvermogen** en een **middellange halveringstijd** (bijv. jodium).
- De halfwaardetijd **varieert van enkele dagen tot enkele weken**.

CATEGORIEËN RADIOACTIEF AFVAL

Categorie C: radioactief afval met hoog risico

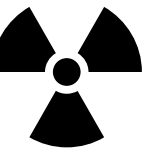
- Dit zijn radioactieve materialen met **een hoge stralingsintensiteit** en **lange halveringstijden** (gesloten bronnen voor radiotherapie, naalden of draden voor brachytherapie).
- Deze categorie omvat ook lineaire versnellers (cyclotrons), die straling met hoge intensiteit produceren.

Bron : Elekta

BRONNEN EN VORMEN VAN RADIOACTIEF AFVAL

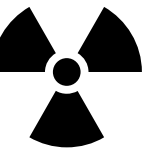

Radioactief afval komt doorgaans in drie vormen voor, namelijk:

- **Vloeistoffen:** afkomstig uit laboratoria, vaak in de vorm van een oplossing van een radioactief product in een geschikt oplosmiddel
- **Vaste stoffen:** vaak verzegelde bronnen
- **Gasvormig:** radioactief afval met een hoog risico

In **ziekenhuizen** komt radioactief afval voornamelijk voor in vloeibare of vaste vorm.

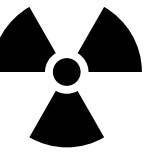
2 systemen voor het beheer van radioactief afval in ziekenhuizen:

- **Opslag ter plaatse totdat de radioactiviteit bijna volledig is vervallen:** afval met een halveringstijd van minder dan zes maanden (categorie A)
- **Beheer door NIRAS:** afval met een halfwaardetijd van meer dan zes maanden (categorie B)

Ziekenhuizen zijn wettelijk verplicht om dit type afval door NIRAS te laten verwijderen en beheren.

NIRAS haalt het afval op bij de ziekenhuizen en vervoert het naar speciaal uitgeruste installaties en gebouwen van Belgoprocess, haar industriële dochteronderneming. Daar wordt het afval verwerkt en opgeslagen in afwachting van zijn eindbestemming.

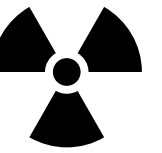
Principe de minimisation

- L'étude de justification requise doit prendre en compte la gestion des déchets radioactifs produits par la pratique à autoriser.
- Objectifs de la minimisation des déchets :
 - Limiter la production et la dissémination de contamination radioactive et l'activation des matériaux
 - Réduire le volume de déchets pour le stockage et le dépôt afin de limiter l'impact environnemental, ainsi que les coûts totaux associés à la gestion de tels déchets et matériaux contaminés.
- Principaux stades du processus de minimisation des déchets :
 - Réduction des sources (à la fois la réduction du volume et la prévention de la contamination/activation)
 - Réutilisation et recyclage de matériaux de valeur à partir du cycle des déchets
 - l'optimisation du traitement des déchets.

Source image: ONDRAF

La Ségrégation

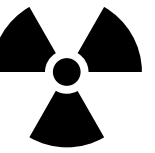
- Le tri et la ségrégation des déchets sont la première méthode efficace pour réduire le volume de déchets radioactifs. Il s'agit de **séparer** les types de déchets ou de matières (radioactives ou non) sur base de leurs propriétés radiologiques, chimiques ou physiques, pour faciliter leur manipulation ou leur traitement et leur dépôt.
- Lorsque les déchets non radioactifs et radioactifs sont mélangés, les déchets non radioactifs peuvent être contaminés et tous les déchets doivent alors être traités comme des déchets radioactifs.

Source image: ONDRAF

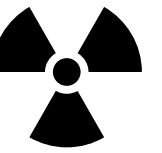

VERPLICHTINGEN – ADMINISTRATIEF EN BESTUURLIJK

- **Registreren bij NIRAS** (elke producent of potentiële producent) & een overeenkomst ondertekenen voor het beheer van alle radioactief afval
- Oprichting van een **afdeling Fysieke Controle**: voert beheer, toezicht, onderzoek en controle uit
- **Afvalpreventie en -beheerplan (APBP)** opstellen bij opslag $>1\text{m}^2$ risicohoudend afval van de zorg, ter beschikking gesteld aan het personeel
 - Risicoanalyse
 - Volledig ketenbeheer - van productie tot afvoer
 - Traceerbaarheid en zelfcontrole
- Het opstellen en bijhouden van een **inventaris van radioactief afval**: van vloeibare en gasvormige radioactieve lozingen en van opgeslagen en afgevoerde vaste radioactieve afvalstoffen, met inbegrip van afvalstoffen die kunnen worden afgevoerd, gerecycleerd of hergebruikt

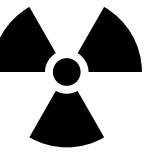

Opleiding van personeel

Personeel dat betrokken is bij afvalbeheer moet worden opgeleid. De persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van afval van de zorg:

- **Stelt de procedure** voor het sorteren en/of verwerken van afval van de zorg **op en hangt deze** op bij de sorteer- en/of verwerkingspunten. Deze procedure moet zichtbaar zijn voor het betrokken personeel.
- **Zorgt ervoor dat het** betrokken **personeel** deze procedure **kent en toepast**.
- **Houdt een register bij van** afvalbeheertrainingen en aanwezigheid en werkt dit minstens één keer per jaar bij.

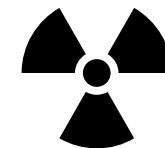

Verbod op de lozing van radioactief afval

- De lozing van radioactief **vloeibaar** afval in de grond.
- De lozing van radioactieve vloeibare afvalstoffen in de oppervlaktewateren of in de riolering is verboden wanneer de concentratie aan radionucliden, uitgedrukt in Bq/l, het duizendste overschrijdt van de limiet van de jaarlijkse opname door ingestie voor een volwassen persoon van het publiek
- De lozing van radioactieve stoffen in de atmosfeer in de vorm van gas, stofdeeltjes, rook of damp
- **Vast** radioactief afval wordt verzameld in lekvrije containers en moet worden beheerd en verwijderd via NIRAS.

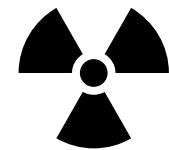

- Radioactief afval dat niet kan worden verwijderd, wordt bewaard in **gesloten containers** en opgeslagen in brandveilige **lokale**n die voor dit doel zijn **gereserveerd** en **beperkt toegankelijk** zijn, om verspreiding van radioactieve stoffen te voorkomen.
- Opslag voor latere vrijgave na verval:
Selectieve inzameling van afval op basis van schriftelijke procedures die zijn goedgekeurd door de afdeling fysische controle, om afval dat langlevende radionucliden bevat, met name zuivere alfa- en betastralers, aan de bron te sorteren en gescheiden op te slaan.
- Uitsluitend in **installaties** of delen van installaties **die voor dit doel zijn ontworpen**
- Een zo nauwkeurig mogelijke **permanente inventaris** van het radioactieve afval in de opslagfaciliteiten en van de uitgevoerde verwijderingen. Deze inventaris wordt ter beschikking gesteld van het toezichthoudend personeel van het Agentschap.

VERPLICHTINGEN – VERVOER

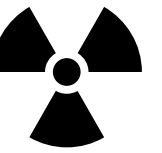
- Door FANC erkende vervoerder / inzamelaar
- Radioactief afval moet duidelijk en nauwkeurig **geëtiketteerd** en **gedocumenteerd** worden om de traceerbaarheid en veiligheid te garanderen.
- Op wegvoertuigen, met uitzondering van voertuigen die alleen vrijgestelde pakketten vervoeren, moeten **oranje waarschuwingsborden** aan de voor- en achterkant van het voertuig worden geplaatst, evenals sticker borden op de zij- en achterwanden van het voertuig.
- De afzender moet een **vervoersdocument** opstellen met informatie over de aard en inhoud van het pakket.

Bron: NIRAS

GOEDE PRAKTIJKEN

Inventaris

Sorteren en
scheiden van
afval

Veilige opslag

Markering,
etikettering en
documentatie

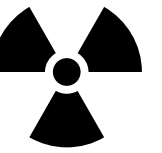

Opleiding van
personeel

Controle en
bewaking

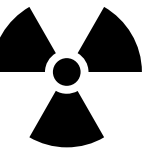

Inventaris

- Elke goede afvalbeheerprocedure moet gebaseerd zijn op een inventaris van binnenkomende producten
- In de opslagruimte moet het afval worden geïnventariseerd (bijv. producerende afdeling, productiedatum, soort afval, datum in ontvangst genomen, inspectiedatum (-data), enz.)

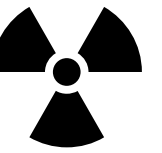

Sorteren en scheiden van afval

- Afval moet worden gesorteerd zodra het wordt geproduceerd en in de juiste containers worden verpakt. Er moet bijvoorbeeld onderscheid worden gemaakt tussen :
 - ongebruikte of vervallen bronnen...
 - afval van alfastralende isotopen
 - afval van betastralende isotopen
 - Afval van gammastralend isotopen
- Sorteert op halfwaardetijd (< of > 6 maanden).
- Houd rekening met de aanwezigheid van vloeistoffen tijdens het sorteren (waterige en niet-waterige oplossingen, scintillatievloeistof).
- NB: vaste radioactieve stoffen (brandbaar en niet-brandbaar) moeten apart worden ingezameld. (Wettelijke verplichting)

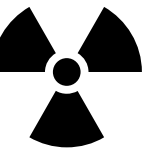

Veilige opslag

- Radioactief afval moet worden opgeslagen in speciaal ontworpen containers om lekken te voorkomen.
- Afval moet van de productielocatie naar de opslaglocatie worden vervoerd met een lekvrije wagen, die kan worden afgeschermd en voorzien van de nodige stickers en etiketten.
- Radioactief afval wordt altijd gescheiden van ander afval opgeslagen.

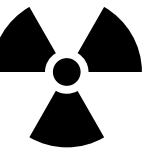

Markering, etikettering en documentatie

- Stel een procedure op die moet worden gevolgd bij het vervoer van radioactief afval en deel deze mee aan alle vervoerders ter plaatse.
- Zorg voor een checklist om voor elk vertrek te controleren of de procedure is gevolgd.

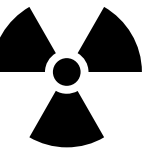
GOEDE PRAKTIJKEN

Opleiding van personeel

- Nadruk op opleiding van personeel dat met radioactief afval omgaat. Deskundigen zorgen voor de juiste training op het gebied van procedures en veiligheid voor het beheer van radioactief afval.
- Systematisch, d.w.z. gepland met een vaste frequentie.

Controle en bewaking

- Zorginstellingen moeten controle- en toezichtprocedures invoeren om de veiligheid en naleving van de voorschriften te garanderen.

2. REGELGEVING

Afval van geneesmiddelen

AFVAL VAN GENEESMIDDELEN

- Vervallen of ongebruikte **geneesmiddelen**
 - Gescheiden sorteren en inzamelen: opslag in speciale dozen/containers
 - **Identificatie** van dozen als uitsluitend bestemd voor het verpakken van verlopen geneesmiddelen
 - In de praktijk, **scheiding** van **vloeibare** en **vaste** geneesmiddelen
 - Identificatie (stempel, etiket van de instelling/apotheek die de geneesmiddelen bewaart) van elke verpakking vóór verwijdering
- Lege **verpakkingen** die geneesmiddelen hebben bevat
 - Met uitzondering van verdovende middelen, cytostatica, infectueuze middelen → ander beheer
 - Medisch glas: kan apart worden ingezameld en gerecycled → bepaalde gevarenpictogrammen verboden (giftig)
 - Lege plastic verpakkingen: kunnen apart worden ingezameld (ASP 800) → bepaalde gevarenpictogrammen verboden (giftig, oxiderend, explosief, enz.)

AFVAL VAN GENEESMIDDELEN

✓ UW APOTHEKER NEEMT TERUG ...

» Niet opgebruikte **pillen, zepillen, capsules, ...** in hun blister of fles

» Restanten van **siropen en vloeibare geneesmiddelen** (bv. neus- en oogdruppels) in hun flessen

Geneesmiddelen zonder het doosje en de bijsluiter

» Niet-gebruikte **geneesmiddelenpatches**

» Restjes **zalf in de tube**

» Restanten van **sprays en aërosols**

✗ UW APOTHEKER NEEMT NIET TERUG ...

Lege verpakkingen van geneesmiddelen

» Lege en propere **glazen flesjes**
→ glasbol of huis-aan-huisophaling van glas

» **Radiografieën**
→ ziekenhuis, containerpark of inzameling huishoudelijk chemisch afval

» Lege **doordruk- en kunststofverpakkingen**
→ huishoudelijk restafval

» Papieren **bijsluiters** en kartonnen **doosjes**
→ containerpark of huis-aan-huisophaling van papier

» **Naalden**
→ naaldcontainer (te koop bij de apotheker)
→ containerpark

Niet-geneesmiddelen

» Restanten van **chemicaliën**
→ containerpark

» Restanten van **cosmetica**
→ containerpark (in Vlaanderen)
→ huishoudelijk restafval (in Brussel en Wallonië)

» **Dieet- en babyvoeding, vitaminebereidingen en kruidenproducten**
→ huishoudelijk restafval of huis-aan-huisophaling van GFT

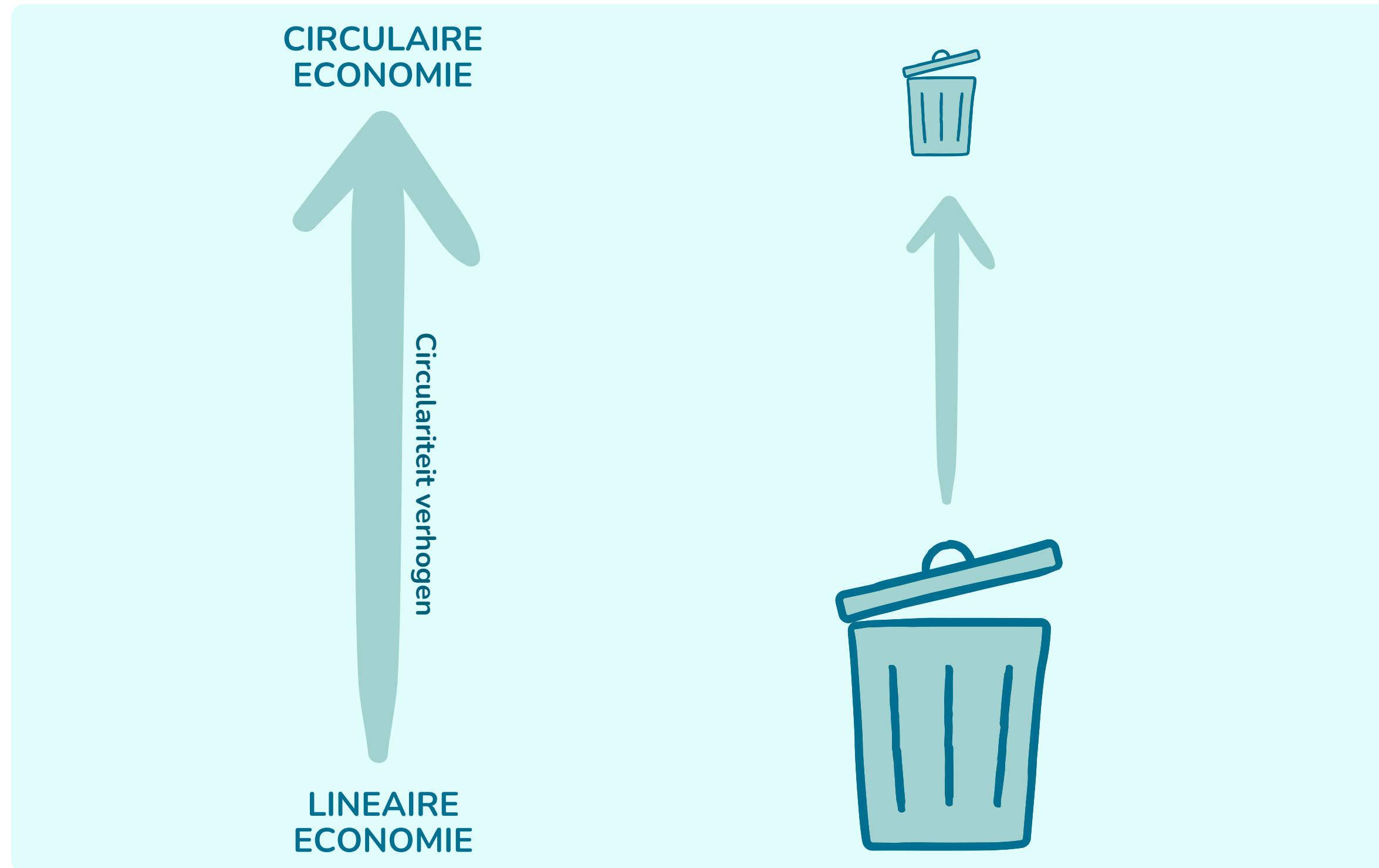

3. AFVALPREVENTIE

Het beste afval is afval dat niet bestaat

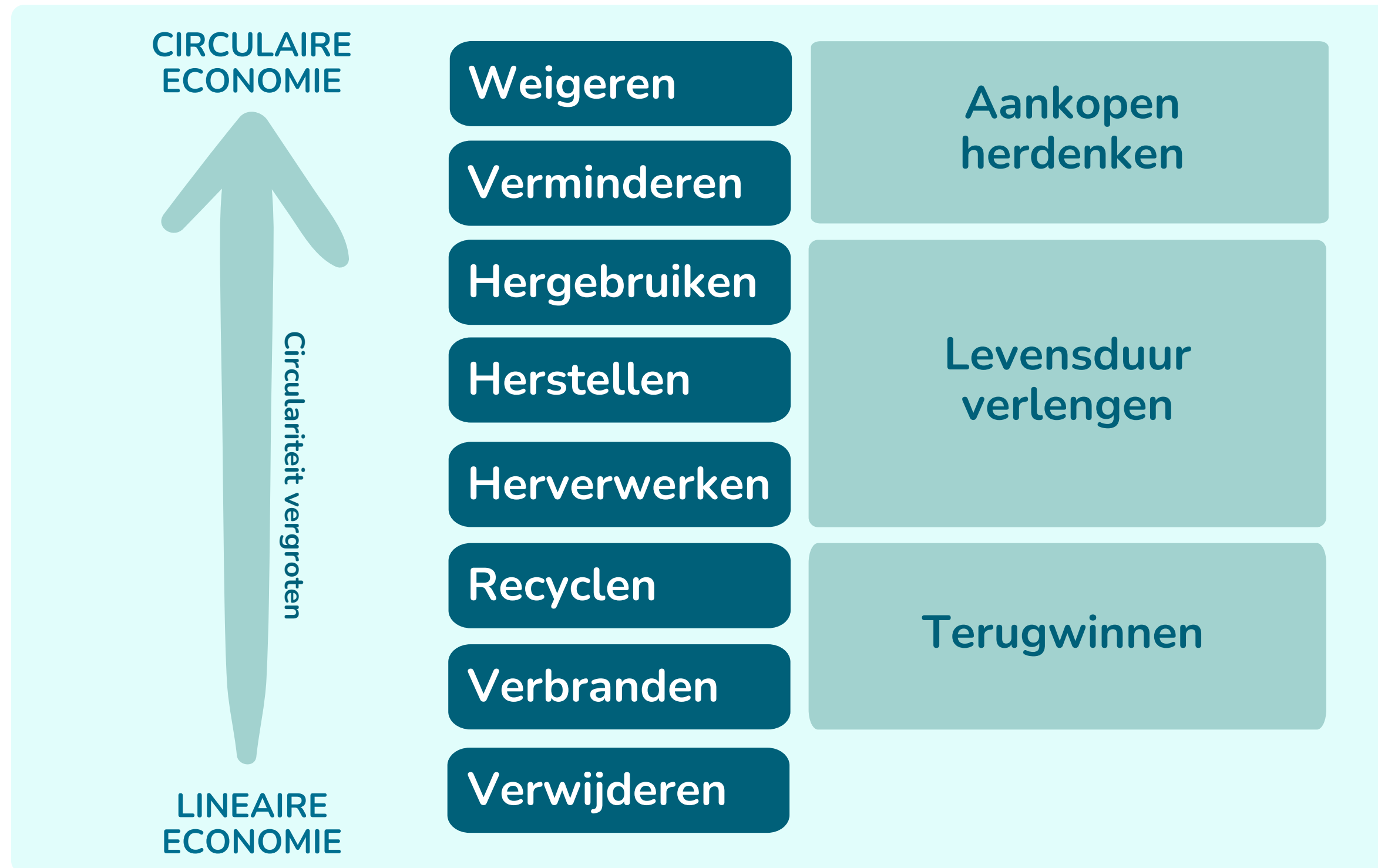

HOE KUNNEN WE AFVAL VERMINDEREN?

HOE KUNNEN WE AFVAL VERMINDEREN?

DE LADDER VAN LANSINK

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Weigeren

Verminderen

**Aankopen
herdenken**

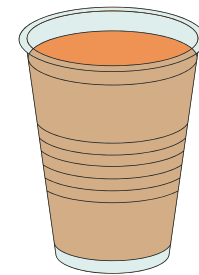
- Kunnen we minder gebruiken?
- Kan mijn leverancier een herbruikbaar alternatief leveren?
- Bestaat er een ander product dat in dezelfde behoefte voorziet, maar met minder impact?
- Kan ik mijn organisatie of gewoonten veranderen om deze verspilling te vermijden?
- Is mutualisatie mogelijk (delen, huren, poolen) in plaats van systematisch te kopen?
- Zijn onze goederen 'universeel' (geen logo, gemakkelijk te gebruiken door anderen)?

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

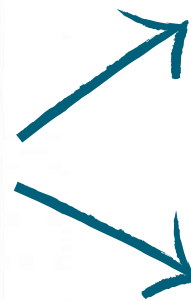
Kartonnen dozen vervangen door herbruikbare kratten

Gebruik herbruikbaar servies.

Herbruikbare trolleyhoezen.

Verkoopautomaten vervangen door bulkgoederen.

Boodschap op het buffet.

Uitrusting voor op de werkplek huren.

Gefilterd leidingwater.

Elimineer goodies.

PRÉVENIR LES DÉCHETS - L'ÉCHELLE DE LANSINK

Wasbare luiers in de
kraamafdeling
– Snappies

imelda.be/imeldaziekenhuis-biedt-als-eerste-vlaams-ziekenhuis-wasbare-luiers-aan-dankzij-gezamenlijk-project

Herbruikbare verpakking voor
klinische stalen
– REmedi

uantwerpen.be/nl/projecten/reuse-lab/projecten/healthcare/remedi/

Herontwerp van endoscopen
voor meer hergebruik
– EcoEndo

<https://www.health.belgium.be/nl/nieuws/2025-7-endoscopie-herdenken-lagere-milieu-impact>

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Hergebruiken

Herstellen

Herverwerken

De levensduur
verlengen

- Kan het op een andere manier of voor een ander doel worden hergebruikt?
- Kan het verkocht, weggegeven of gedeeld worden?
- Is het gemakkelijk te repareren of te laten herstellen?
- Onderhouden we dit materiaal goed?
- Kunnen we nog bruikbare onderdelen recupereren?
- Bestaat er een lokaal kanaal om het te herstellen of te reviseren?

 Koop tweedehands meubilair of geef uw meubilair een tweede leven in plaats van het te kopen.

Laat uw IT-apparatuur herstellen en reviseren. Bied regelmatig onderhoud aan.

Doneer aan verenigingen in plaats van bruikbare spullen weg te gooien.

Geef waarde aan uw onverkochte goederen.

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Tweede leven van medisch
materiaal – MyMedjob & CHU Liège

https://www.chuliege.be/cms/c_172853/f_r/donner-une-seconde-vie-au-materiel-medical-une-initiative-en-coherence-avec-les-engagements-durables-du-chu-de-liege

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Recyclen

Verbranden

Terugwinnen

- Moet dit afval worden gesorteerd?
- Kunnen de materialen gescheiden worden?
- Neemt de leverancier gebruikte verpakkingen of materialen terug?
- Hebben we de nodige bakken om correct te sorteren?
- Kennen onze teams de juiste sorteerprocedures?
- Wordt het gesorteerde afval correct bewaard tot het wordt opgehaald?
- Hebben we bij onze inzamelaar gecontroleerd hoe dit afval wordt verwerkt?

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien,
vanaf 1 mei 2023

Bovendien,
vanaf 1 januari 2025

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Recyclage van glucose sensoren – Abbott

<https://www.freestyle.abbott/be-nl/recycling.html>

Recyclage van pacemakers en medische protheses – Jan Yperman Ziekenhuis

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/02/04/jan-ypermanziekenhuis-in-ieper-recycleert-protheses-primeur-in/>

AFVAL VOORKOMEN - DE LADDER VAN LANSINK

Het CHRSM in Namen heeft de hoeveelheid risicohoudend afval uit de operatiekamer met 90% teruggedrongen door het sorteren te verfijnen = 3 ton minder afval & een besparing van 30.000 €/jaar

<https://www.chrsm.be/actualit%C3%A9/le-chrsm-montre-la-voie-une-gestion-durable-des-d%C3%A9chets-au-bloc-op%C3%A9ratoire>

Sorteerbakken voor veelvoorkomend afval dat doorgaans niet wordt gescheiden (handschoenen, mondkapjes, haarnetten, pipetpunten, centrifugebuisjes, ...) – Terracycle

https://www.terracycle.com/nl-BE/zero_waste_boxes

4. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Kernpraktijken

GOEDE PRAKTIJKEN - APPARATUUR EN AFVALEILANDEN

Afzonderlijke bakken afschaffen

Afvaleilanden installeren

Andere
sorteerapparatuur

Containers voorzien die aangepast zijn aan het volume en de stroom van gesorteerd afval

- Verschillende openingen per soort afval
- Bewegwijzering en instructies
- Kleurcodering

Maak ze regelmatig schoon en leeg ze!

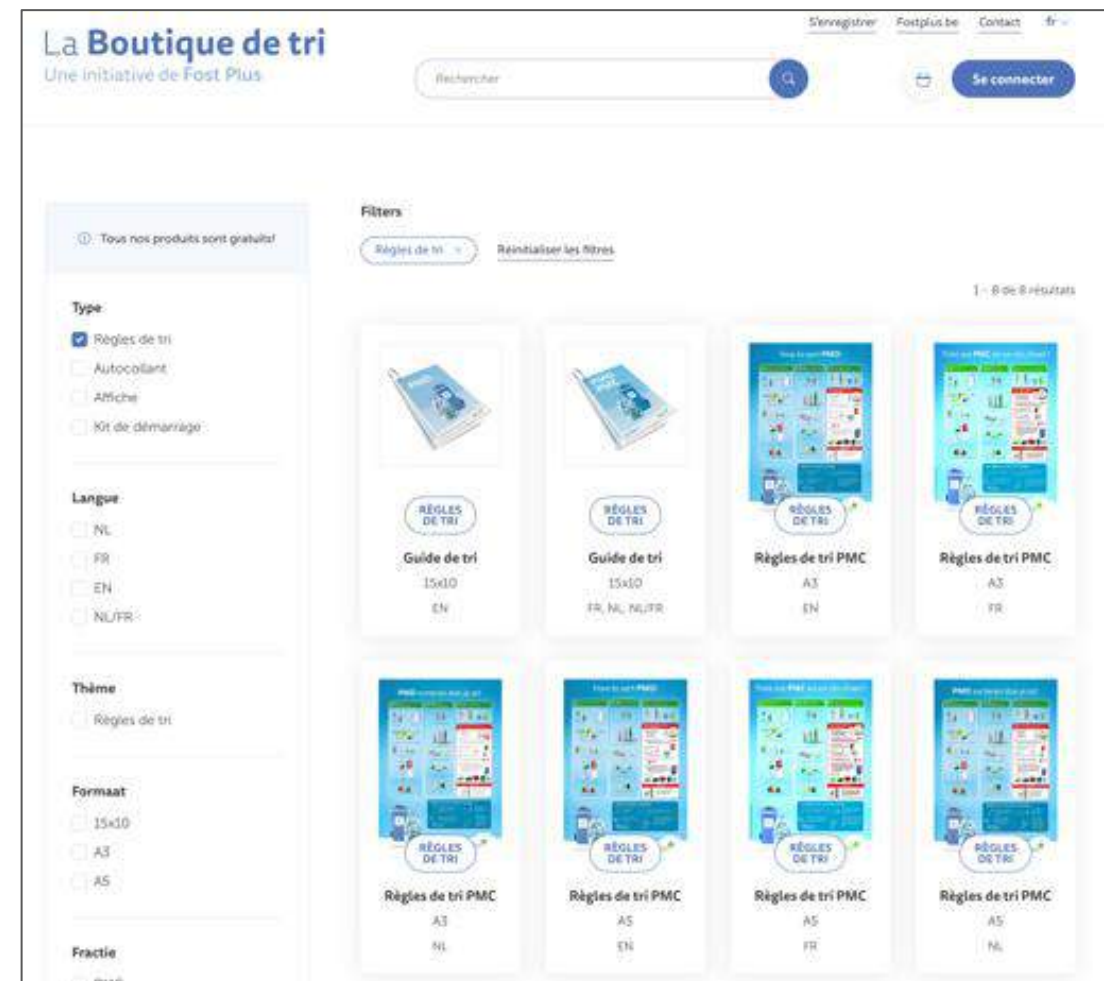

Slecht gesorteerd afval kan niet worden gerecycled en wordt verbrand!
Anderzijds kan gesorteerd afval worden gebruikt als nieuwe grondstof.

HULPMIDDELEN, SORTEERREGELS, POSTERS, STICKERS

De Sorteewinkel

Een initiatief van Fost Plus

<https://shop.fostplus.be>

<https://iksorteerinmijnbedrijf.be/de-sorteewinkel/>

<https://leefmilieu.brussels/pro/documentatie-en-tools/websites-en-interactieve-tools/handige-tools-en-documenten-voor-het-beheren-en-sorteren-van-uw-afval>

4. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Focus en goede praktijken voor bepaalde afvalstromen

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Emballages PMC | PMD-verpakkingen | PMD packaging

AUTORISÉS / TOEGELATEN / AUTHORISED

Emballages plastiques, emballages métalliques et cartons à boissons (ex : barquettes, rapiers, pots, gobelets, tubes, multipacks, sacs et sachets, capsules café)

Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons (bv: schaaltes, vlootjes, bakjes, potjes, bekers, tubes, multipacks, zakken en zakjes, koffiecapsules)

Plastic packaging, metal packaging and drink cartons (e.g.: trays, pots, cups, tubes, multipacks, bags and sachets, coffee capsules)

GOEDE PRAKTIJKEN - PMD

✗ WAT NIET BIJ HET PMD MAG

- ✗ Palletfolies en bedrijfsmatige verpakkingen (bv. plastic grondstofzakken...)

- ✗ Verpakkingen van motorolie en smeermiddelen, van pesticiden, van brandstoffen, van lijm, van verf en vernis, siliconenkits

- ✗ Verpakkingen met een grotere inhoud dan 8 liter

- ✗ Piepschuim

- ✗ Verpakkingen met kindveilige dop

- ✗ Verpakkingen met minstens een van de volgende pictogrammen

- ✗ Verpakkingen bestaande uit een mix van materialen (bv. een laag plastic folie en een laag aluminiumfolie) die niet van elkaar kunnen gescheiden worden, zoals sommige drankzakjes, zakjes fruitmoes,...

- ✗ Gasflessen, batterijen, elektr(on)ische toestellen

- ✗ Andere voorwerpen

Regels voor een goede recyclage

Giet of schraap flessen of andere verpakkingen goed leeg.

Duw plastic flessen plat, zet de dop erop.

Verwijder de plastic folie van schaaltes en gooi ze los van elkaar in de zak.

Trek volledig bedekkende folies van de fles en gooi ze los van elkaar in de blauwe zak.

Steek de verpakkingen niet in elkaar en stop ze niet samen in een dichtgeknoopte zak.

GOEDE PRAKTIJKEN - GEVAARLIJK AFVAL EN PMD

! SPECIALE FOCUS op ONDERHOUDSPRODUCTEN

- Indien minder dan 8 liter
- Met dop & verpletterd
- Leeg
- Alleen flessen met schoonmaakmiddel en

• ammoniacque	• afbijtmiddelen
• antirouille	• ammoniak
• cirages	• antiroestmiddelen
• décapants	• bijtende soda
• détachants	• boenwas
• détartrants	• detergents
• détergents	• méthanol
• méthanol	• ontkalkers
• nettoie-fours	• ontvlekkers
• soude caustique	• ovenreinigers
• white spirit	• white spirit

PMD-zak ok !

- Flessen met een van de bovenstaande pictogrammen, of andere die niet links staan vermeld
- Elke niet-lege flessen
- Andere flessen dan wasmiddelen : chemicaliën, oliën, pesticiden, lijm, vernis, verf, siliconenslangen, enz.
- **Flessen met een kinderveiligheidsdop**
- Elke fles, zelfs leeg, **groter dan 8 liter**
 - **Apart** opslaan en afvoeren → gevaarlijk afval
 - In **opvangbakken** plaatsen (voorkom morsen op de grond)
 - Zorg voor absorberend papier in geval van morsen

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

VOEDSELAFVAL

- NIEUWE SORTEEERPLICHT SINDS MEI 2023

Doel : milieu-impact beperken en beheerskosten optimaliseren

⇒ productie van compost of biogas (via biomethanisatie)

BIOAFVAL omvat :

- VOEDSELAFVAL
- GROENAFVAL uit tuinen of parken (sorteren reeds verplicht)

WAAR GAAT HET OM?

Keuken- en tafelafval :

- **Afval van maaltijdbereiding :**

Schillen, snijresten
eierschalen, enz.

- **Maaltijdreten en teruggave van platen :**

Gekookte of rauwe groenten, zetmeel, fruit,
sauzen, vleesresten, enz.

Ander voedselafval :

- Onbereid/gekookt fruit en groenten (onverkocht, schillen).
- Onverkochte, bedorven, rotte of vervallen voedingsmiddelen
- Andere : koffiedik, thee, koffiefilters, papieren handdoeken & servetten

BEHANDELING VAN BIOAFVAL

Tegenwoordig zijn de 2 **wettelijke** oplossingen die door het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** zijn toegestaan :

1. Inzameling van bioafval door een geregistreerde inzamelaar

NB. Verschillen tussen de inzamelaars !

- De soorten afval die aanvaard worden in de bioafvalfractie variëren (*beenderen en graten, eierschalen, kernen, mossel- en schelpdierenschalen, composteerbare/biodegradeerbare verpakkingen, enz.*)
- Divers inzamelingsmateriaal (zakken, containers of dozen)
- Containers gereinigd door de inzamelaar of door de klant
- Mogelijke inzamelingsfrequenties variëren ook

2. Compostering

- **Bedrijfscompostering** : $\leq 25\text{m}^3$ (zonder milieuvergunning)
- **Kleinschalige compostering** : $\leq 1000 \text{ ton/jaar}$ (met milieuvergunning)
- **Grootschalige compostering** : $> 1000 \text{ ton/jaar}$ (met milieuvergunning, openbaar onderzoek, overlegcommissie en advies van de DBDMH)

GOEDE PRAKTIJKEN - VOEDSELAFVAL AAN DE BRON SORTEREN

In de keuken is de sleutel tot efficiënt sorteren het toevoegen van **een of meer sorteercontainers** bij de verschillende bereidingsruimten (in de warme of koude zone) :

- Die **gemakkelijk te onderscheiden** zijn van de containers voor restafval
- **Lekvrij** en bij voorkeur voorzien van een biologisch afbreekbare kraftzak voor eenvoudige reiniging
- **Niet te volumineus** zodat het personeel ze gemakkelijk kan hanteren

De opslag van bioafval in de bereidingsruimten moet beperkt worden tot enkele uren om overlast te voorkomen. Containers moeten geschikt zijn (in overeenstemming met de HACCP-normen).

GOEDE PRAKTIJKEN - VOEDSELAFVAL AAN DE BRON SORTEREN

APART te sorteren van het voedingsafval :

- Gebruikte **frituurvetten en oliën** => Valorfrit
- Verpakkingen van kunststof en aluminium
- Vloeibare sauzen

VOEDSELVERSPILLING IN COLLECTIEVE KEUKENS

DE STRUCTUUR VAN VOEDSELVERSPILLING IN DE CATERINGSECTOR

Voedselverspilling in de cateringsector Kerncijfers – update 2024

Uitsplitsing naar maaltijdstadium

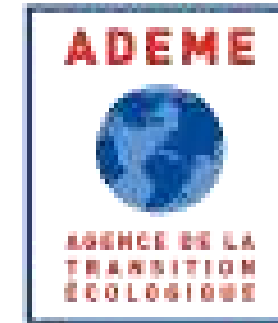
Rest op bord	Bereid, niet geserveerd	Bereid
60%	34%	5%

Volgens bereidingswijze

Ter plaatse	Warm portioneren	Koud portioneren
95g	120g	130g

Afhankelijk van de beheermethode

Concessie	Zelf beheerd
100g	110g

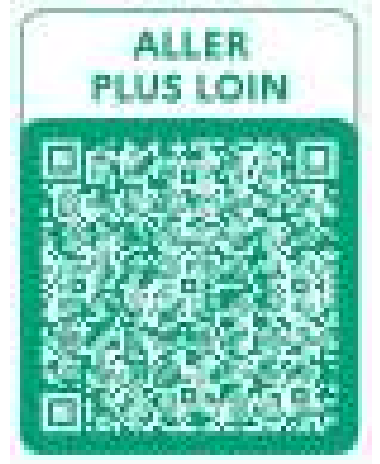

3,7 biljoen

maaltijden geserveerd per jaar

**Gemiddelde verspilling
in de cateringsector =**

100 g per bord
per maaltijd

Bron: Le gaspillage alimentaire dans la restauration collective, ADEME 2024 103

<https://librairie.ademe.fr/agriculture-alimentation-foret-bioeconomie/7619-le-gaspillage-alimentaire-dans-la-restauration-collective.html>

DE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN VOEDSELVERSPILLING

Een duurzaam en ambitieus plan implementeren om voedselverspilling tegen te gaan = kosten op verschillende fronten verlagen

1. **Transport van voedsel**
2. **Voedselopslag:** energieverbruik voor het koud of warm houden van voedsel.
3. **Aankoop van voedselgrondstoffen die verloren gaan door voedselverspilling:** je koopt dus niet meer wat werd weggegooid.
4. **Arbeid van het koken van dit verspilde voedsel:** de tijd die het keukenteam besteedt aan het bereiden van het voedsel en de energie die wordt verbruikt tijdens het koken.
5. **Directe en indirecte beheerkosten voor weggegooid voedselafval:** minder afval betekent lagere inzamelkosten.

ACTIEPLAN TEGEN VOEDSELVERSPILLING IN COLLECTIEVE CATERING

a) De werkelijke voedselverspilling meten aan de hand van wegingen:

- Via een weegcampagne op de relevante meetpunten en per maaltijdonderdeel (voorgerecht-hoofdgerecht-dessert).
- Via een schatting van het volume van de zakken of containers voor bioafval

b) De totale kost van voedselverspilling ramen / jaarlijkse kosten voor maaltijdproductie

c) De belangrijkste bronnen van voedselverspilling identificeren en de omvang ervan kwantificeren

ACTIEPLAN TEGEN VOEDSELVERSPILLING IN COLLECTIEVE CATERING

Voorbeeld van een onderwijsinstelling (speciaal onderwijs) – 2026

Resultaten van de analyses op basis van wegingen:

- **22,65 %** van de jaarlijks geproduceerde maaltijden wordt verspild.
- De specifieke berekening voor deze instelling van de kosten in verband met voedselverspilling bedraagt **66.895 € / jaar**, bij een totaal voedselbudget van 286.804 € / jaar, ofwel **23,32 %**
- Bijna evenveel verspilling bij de bereiding als bij de teruggebrachte borden voor deze instelling.
- Oorzaken van voedselverspilling: te hoge porties + te veel bereide maaltijden

ACTIEPLAN TEGEN VOEDSELVERSPILLING IN COLLECTIEVE CATERING

Voorbeeld van een onderwijsinstelling (speciaal onderwijs) – 2026

➔ Invoering van een strategie ter vermindering van voedselverspilling

- Behalen van het **Good Food-label**
- Oprichting van een **interne werkgroep** gericht op voedselverspilling, in aanwezigheid van de diëtiste van Sodexo (vergaderingen om de 2 maanden) ➔ focus op voedseltexturen
- **Jaarlijkse weegcampagne**
- **Afstemming van het aantal bereide maaltijden** op het aantal daadwerkelijk aanwezige leerlingen (verbetering van de communicatiemiddelen)
- Bereiding van **maaltijden in twee diensten** (het kookproces aan het einde van de service opnieuw starten om indien nodig bij te sturen)
- **Vooraf versturen van de menu's** door de chef aan het coördinatiepersoneel van het restaurant ter goedkeuring/correctie/opmerkingen
- Vervanging van 'hard' vlees door zacht vlees (gehaktbrood enz.)
- **Aanpassing van het bedieningsgerei** (verkleining van de pollepel – formaat 'ijsschep')
- Aankoop van nieuwe diepvriezers om voedsel beter te kunnen bewaren

GOEDE PRAKTIJKEN IN ZORGINSTELLINGEN

- Verzorgde en originele presentatie van de gerechten: train het personeel om de gerechten aantrekkelijk te presenteren
- 's Avonds is de eetlust minder groot: rijkere gerechten, maar in kleinere porties (bijv. verrijkte soepen)
- Belang van de betrokkenheid van de bewoners bij de **keuze van de maaltijden** en de **hoeveelheden**
- Fingerfood (met de hand te eten): bevordert zelfstandigheid en plezier
- Dessert aan het einde en brood **op verzoek**
- **Multidisciplinaire werkgroepen** opzetten
- **Geef de voorkeur aan 'huisgemaakt'** en hergebruik restjes
- 'First In first Out' (houdbaarheidsdata)
- Uiterste consumptiedatum (**TGT**) $><$ Minimale houdbaarheidsdatum (**THT**)
- **Gebruik koelcellen** (niet-geconsumeerde maaltijden opnieuw serveren)

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

PLASTIC VERPAKKINGSFOLIES

Plastic verpakings- / uitpakfolies = LDPE plastic folies

- Rekfolie om pallets in te pakken
- Thermokrimphoezen
- Zakken met schone grondstoffen in

Aparte sortering : bespreek dit met uw **inzamelaar** of afdeling bij de **Recypark**

Polyethyleen "schuim" folies
→ apart recycleerbaar

Plakband
→ restafval

Dekzeilen voor land- en tuinbouw
→ apart recycleerbaar

Vervuilde folie : moeilijker te recyclen → controleer bij inzamelaar afhankelijk van hoeveelheid

PIEPSCHUIM (EPS)

Wit piepschuim = geëxpandeerd polystyreen (EPS), bros materiaal
samengesteld uit kleine bolletjes :

- Verpakking piepschuim
- piepschuim containers
- Frigolite isolatie (in plaatvorm)

Aparte sortering : bespreek dit met uw **inzamelaar** of afgifte bij de **Recypark**

Piepschuim

Andere stromen

Gekleurd piepschuim →
afzonderlijk recycleerbaar (zie
inzamelaar)

Piepschuim schalen → PMD

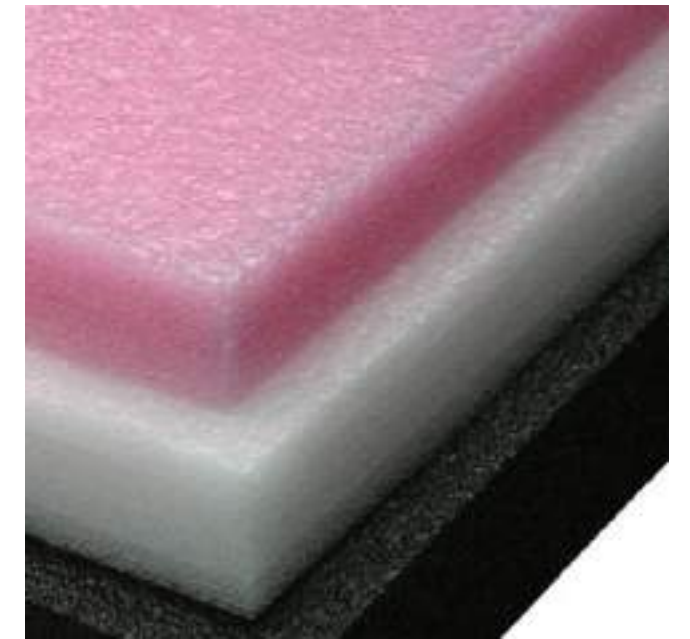
PUR isolatieschuim → afzonderlijk
recycleerbaar (zie inzamelaar)

Verpakkingschips → restafval

Verwar piepschuim niet
met **polypropyleen (PPE)** :
**dit laatste is veel
elastischer.**

Vervuild piepschuim
(bv. vlees/vis) →
restafval of specifieke
verwerking (zie
inzamelaar)

Adviesfiche
#15

KUNSTSTOF OMSNOERINGSBANDEN

Kunststof omsnoeringsbanden, gebruikt om verpakkingen te sluiten of objecten stevig op pallets te houden

Apart sorteren, **niet mengen met PMD** :
bespreek dit met uw **inzamelaar** of afgifte bij de **Recypark**

**PET- of PP-
omsnoeringsbanden**

**Banden uit andere
materialen**

Stalen omsnoeringsbanden → te sorteren en te recyclen met metaal

Textielbanden → kunnen apart worden gerecycled als het om grote hoeveelheden gaat

EENVOUDIG SORTEREN VAN FOLIE, OMSNOERINGSBAND EN PIEPSCHUIMEN

- Eenvoudig sorteren dankzij **zakken met een groot volume** : bijv. 200, 400 of 1000 liter
- Met of zonder standaard, vrijstaand of te bevestigen aan een container of schap
→ Aan te vragen bij de inzamelaar

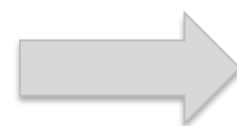

3 COMBINEERBARE STROMEN : PIEPSCHUIM, OMSNOERINGSBANDEN, FOLIES

GOED OM TE WETEN

Na het sorteren en scheiden van deze 3 stromen in aparte en **specifieke zakken**, stellen sommige inzamelaars voor om ze in/naast de papier/kartoncontainer te plaatsen en ze tegelijk met de **papier/kartoninzameling** af te voeren.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

HARDE PLASTICS

« **HARDE** » = verwijst naar het stijve materiaal en vorm, ongeacht het type kunststof (LDPE, PP, PVC, enz.)

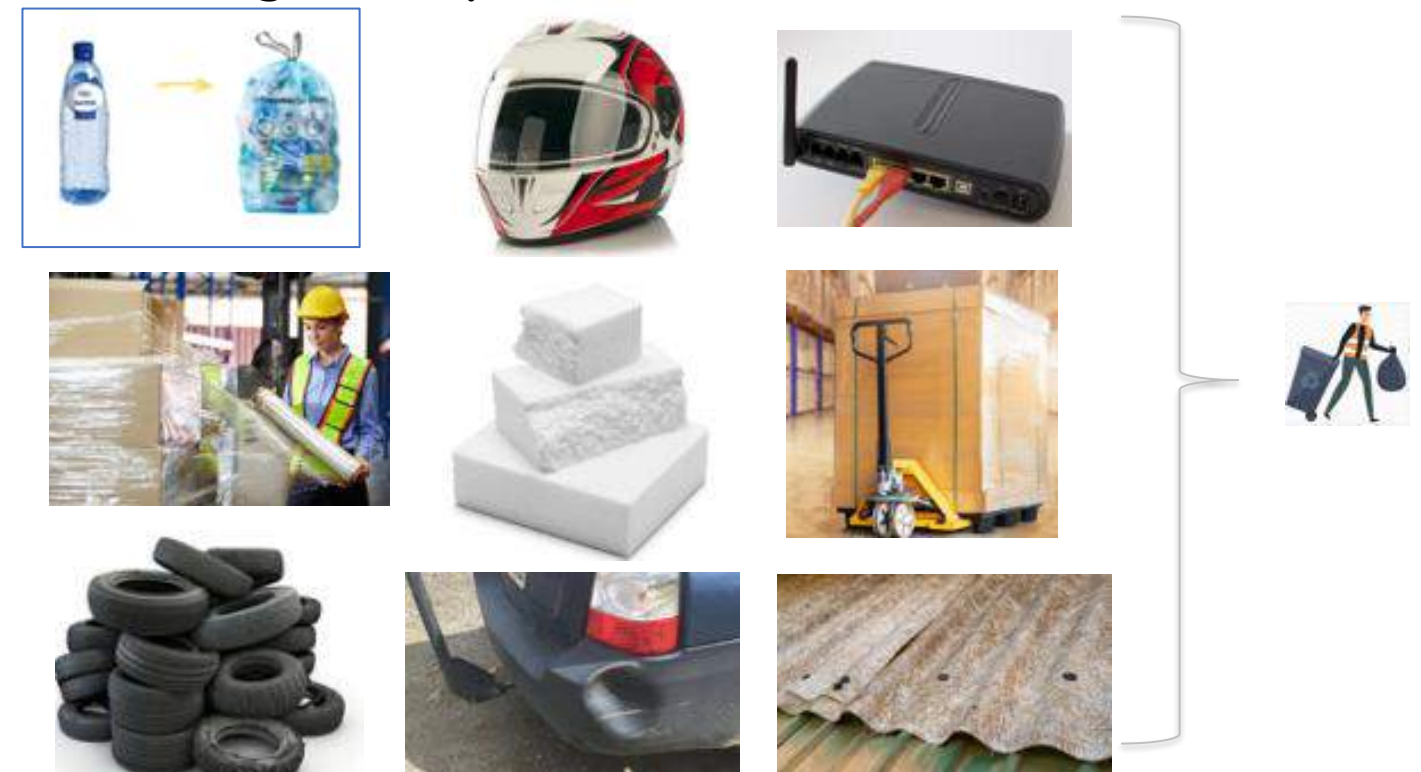
Aparte sortering : bespreek dit met uw **inzamelaar** of afgifte bij de **Recypark**

Harde plastics

Andere stromen en multimaterialen → **niet mengen en apart sorteren**

Door de veel voorkomende combinatie van materialen bij harde plastics = **handmatige of geautomatiseerde** sortering voor recyclage → **BELANG VAN PREVENTIE**: herbruikbare vaten en paletten, bulk, grote containers, **enz.**

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

HOUTAFVAL

A-hout → onbehandeld → nieuw product

- Pallets
- Massief houten kratten en kisten
- Houten haspels
- Constructiehout: (stut)balken, planken, vakwerk en bekisting
- Onbehandeld zaagsel

B-hout → licht behandeld en ongevaarlijk → recyclage of energierterugwinning

- Multiplex / spaanplaat
- Geschilderd en gelakt hout
- Hout met textiel

C-hout → zwaar behandeld en gevaarlijk → energierterugwinning

- Elektrische palen
- Spoorbielzen
- Afrasteringspalen en tuinhuisjes

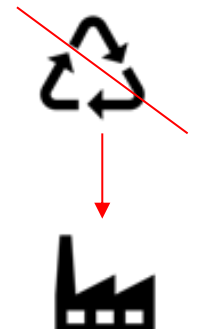
A-HOUT

B-HOUT

C-HOUT

GOEDE PRAKTIJKEN - HOUTAFVAL

- Als u slechts kleine hoeveelheden onbehandeld hout (A-hout) hebt, kunt u het opslaan en samen met behandeld hout (B-hout) laten ophalen, gemengd.
NB: het mengen van A- en B-hout betekent dat het wordt opgehaald in de duurste categorie en met de laagste terugwinning (B-hout).
- Verwijdert u daarentegen grote hoeveelheden A-hout (onbehandeld), dan loont het de moeite om het te scheiden van B-hout.
- Uw inzamelaar kan ook voorstellen om pallets in goede staat terug te nemen, eventueel tegen een vergoeding per stuk.
- Veel pallets vallen onder een statiegeldsysteem! Aarzel niet om dit te bespreken met uw leverancier(s), zodat u de borg kunt terugkrijgen. Ook uw inzamelaar kan deze dienst aanbieden.
- Pallets die u niet kunt teruggeven, kunt u hergebruiken als meubels of plantenbakken.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

METALEN

Ferrometalen

- Staal
- IJzer
- Kobalt
- Nikkel
- Gadolinium

Non-ferrometalen

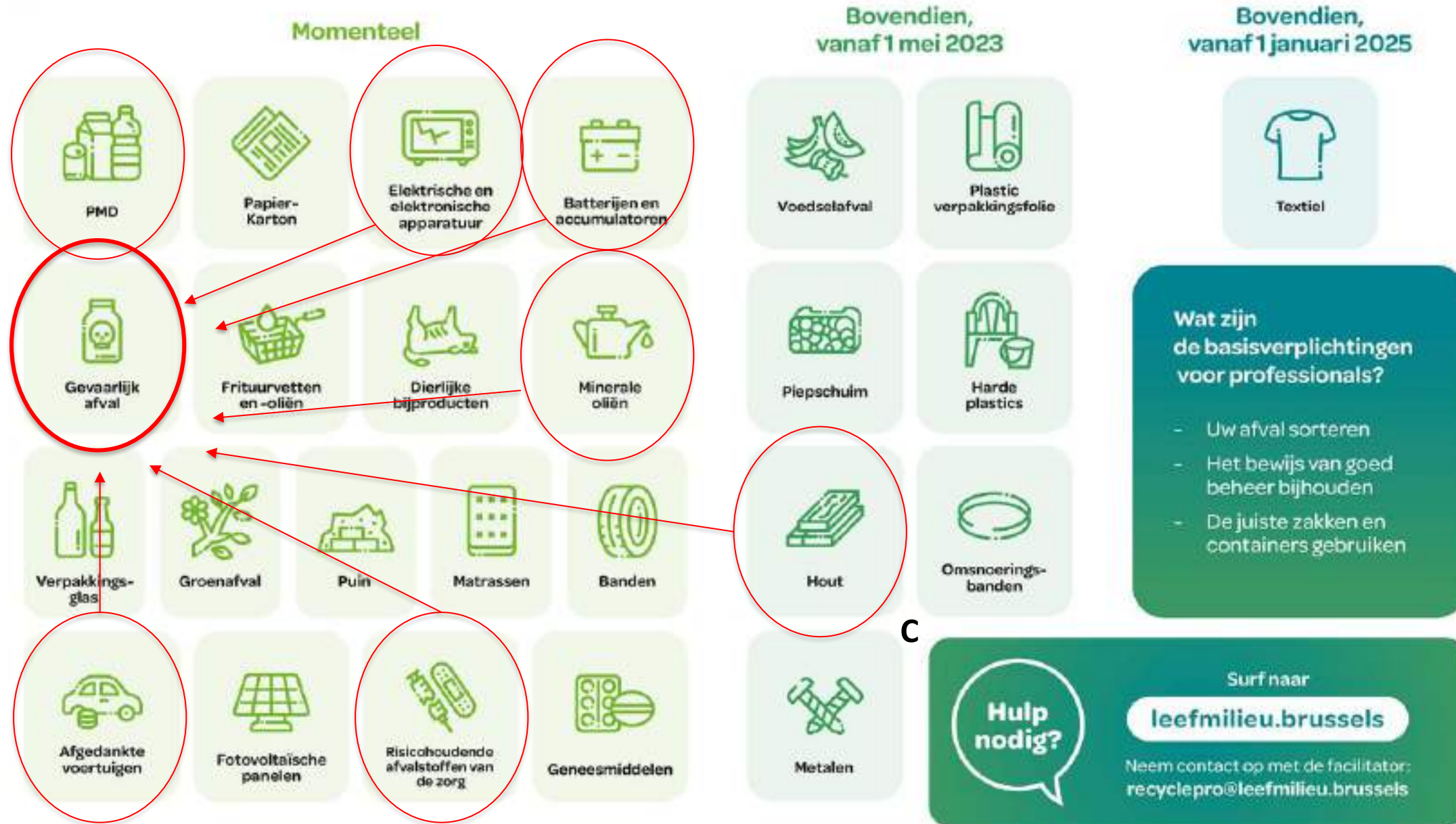
- Koper
- Lood
- Aluminium
- Zink
- Brons
- Messing
- Witmetaal

⇒ Waardevolle stroom : metalen kunnen per kilo verkocht worden

⇒ Bespreek dit met uw inzamelaar of een sorteercentrum gespecialiseerd in metalen

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

GEVAARLIJK AFVAL

Waarom moeten ze apart behandeld worden ? Ze vormen een gevaar voor levende organismen en het milieu en besmetten het ander afval waarmee ze in contact zouden komen met hetzelfde gevaar

Hoe herken je ze gemakkelijk ?

Vermeldingen en pictogrammen (veiligheidsinformatieblad)

Vorige pictogrammen

Specifieke verplichtingen

1. **Opslag** in specifieke zones en afzonderlijke containers
2. Afgifte aan/inzameling door **erkende afvalophalers**
3. **Bewijs van afvalbeheer** met aanvullende informatie
4. Voldoen aan de voorwaarden en hoeveelheden van de **milieuvergunning**, indien van toepassing

Voorbeelden van gevaarlijke afvalstoffen :

- Toners en inktcartridges met gevaarlijke stoffen
- Batterijen en accumulatoren
- Sterk behandeld hout
- Gebruikte oliën (smeerolie)
- Vernissen, cosmetica en verven op basis van oplosmiddelen
- Asbestafval
- Oppervlaktedesinfectiemiddelen en hydroalcoholische gels
- Risicohoudende afvalstoffen van de zorg
- Afgedankte voertuigen, vaste en vloeistoffen van auto's (behalve banden)

Leid uw personeel op en ken de juiste handelingen in geval van een lek

GOEDE PRAKTIJKEN - GEVAARLIJK AFVAL EN PMD

! SPECIALE FOCUS op ONDERHOUDSPRODUCTEN

- Indien minder dan 8 liter
- Met dop & verpletterd
- Leeg
- Alleen flessen met schoonmaakmiddel en

• ammoniak	• afbijtmiddelen
• antirouille	• ammoniak
• cirages	• antiroestmiddelen
• décapants	• bijtende soda
• détachants	• boenwas
• détartrants	• detergents
• détergents	• methanol
• méthanol	• ontkalkers
• nettoie-fours	• ontvlekkers
• soude caustique	• ovenreinigers
• white spirit	• white spirit

PMD-zak ok !

- Flessen met een van de bovenstaande pictogrammen, of andere die niet links staan vermeld
- Elke niet-lege flessen
- Andere flessen dan wasmiddelen : chemicaliën, oliën, pesticiden, lijm, vernis, verf, siliconenslangen, enz.
- **Flessen met een kinderveiligheidsdop**
- Elke fles, zelfs leeg, **groter dan 8 liter**
 - **Apart** opslaan en afvoeren → gevaarlijk afval
 - In **opvangbakken** plaatsen (voorkom morsen op de grond)
 - Zorg voor absorberend papier in geval van morsen

GEVAARLIJK AFVAL EN MILIEUVERGUNNINGEN

VERPLICHTE MILIEUVERGUNNING

Voor stortingen van meer dan :

- 1 m² vast gevaarlijk afval
- 50 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt/brandbaarheid lager dan 21°C
- 500 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt boven 21°C
- 5m² afval van elektrische en elektronische apparatuur

→ Zich strikt houden aan de hoeveelheden en voorwaarden van de milieuvergunning, indien van toepassing

GEVAARLIJK AFVAL - OPSLAG

Gevaarlijke afvalstoffen in een van ander afval gescheiden opslagzone plaatsen

- In **veilige en luchtige** kasten of opbergruimten
- Indien de opslagruimte zich buiten bevindt : in gesloten containers, beschermd tegen slecht weer/zon en met een afgebakende veiligheidszone (wand of 3 meters errond)
- De opslagzone moet **gesloten** zijn en de toegang **voor het publiek verboden**
- Een **teken** aanbrengen dat de toegang voor het publiek verboden is en dat de opslagzone gevaarlijke afvalstoffen bevat (veiligheid – brand – brandweer)

Gevaarlijke afvalstoffen opslaan in geschikte containers

- **Goedgekeurd, gesloten, lekvrij en duurzaam** voor het afval dat het moet opvangen
- **Gescheiden per afvalstroom** en **geëtiketteerd**
- Gescheiden voor **incompatibele** stoffen in verschillende recipiënten/reservoirs (om het risico op gevaarlijke reacties te vermijden, bv. zuurbasis)

Voor gevaarlijke vloeibare stoffen

- Zorg voor **retentie/kuipbakken met een voldoende volume** (om lek in de grond of riolen te voorkomen)
- Het is verboden producten over te gieten in de opslagzone (tenzij specifieke toelating)

Afbeeldingen in opslagzone

- Een **pictogram** van het **rookverbod**
- Instructies voor het reageren op een **accidentele lekkage**

Plaats een geschikte brandblusser dicht bij opslagzones en veiligheidsinstructies

Afvalstromen zijn niet gescheiden en onbeveiligd/onbegrensd gebied

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

AEEA = AFGEDANKTE ELEKTRISCHE EN ELEKTRONISCHE APPARATEN

Apparaten met stekker, batterij of kabel

Verzamel uw toestellen: computers, muizen, monitors, koffiemachines, koelkasten, gereedschap, lampen, tl-buizen, stopcontacten, enz.

- Breng ze naar een Recypark*.
- Wordt een [inzamelpunt](#)
- [Vraag een ophaling aan](#)

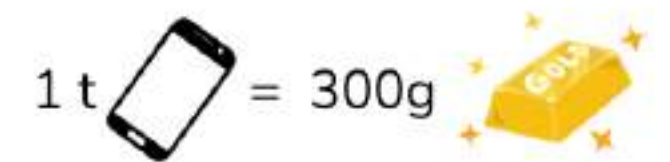

Toestellen die nog werken krijgen een **tweede leven**, de anderen **worden gerecycleerd**.

Waarom AEEA recycleren ?

- Om de verspreiding van giftige gassen te voorkomen die het broeikaseffect versterken
- Om edele metalen terug te winnen (goud, zilver, titanium)

**Enkel bepaalde types afval worden geaccepteerd: bijvoorbeeld computers, printers en televisies.*

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

leefmilieu.brussels

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

- Om te voorkomen dat schadelijke stoffen in het milieu terechtkomen
- Om zeldzame metalen terug te winnen (lithium, kobalt, lood, enz.)

131

**LEGE
BATTERIJEN**

**KAPOTTE
TOESTELLEN**

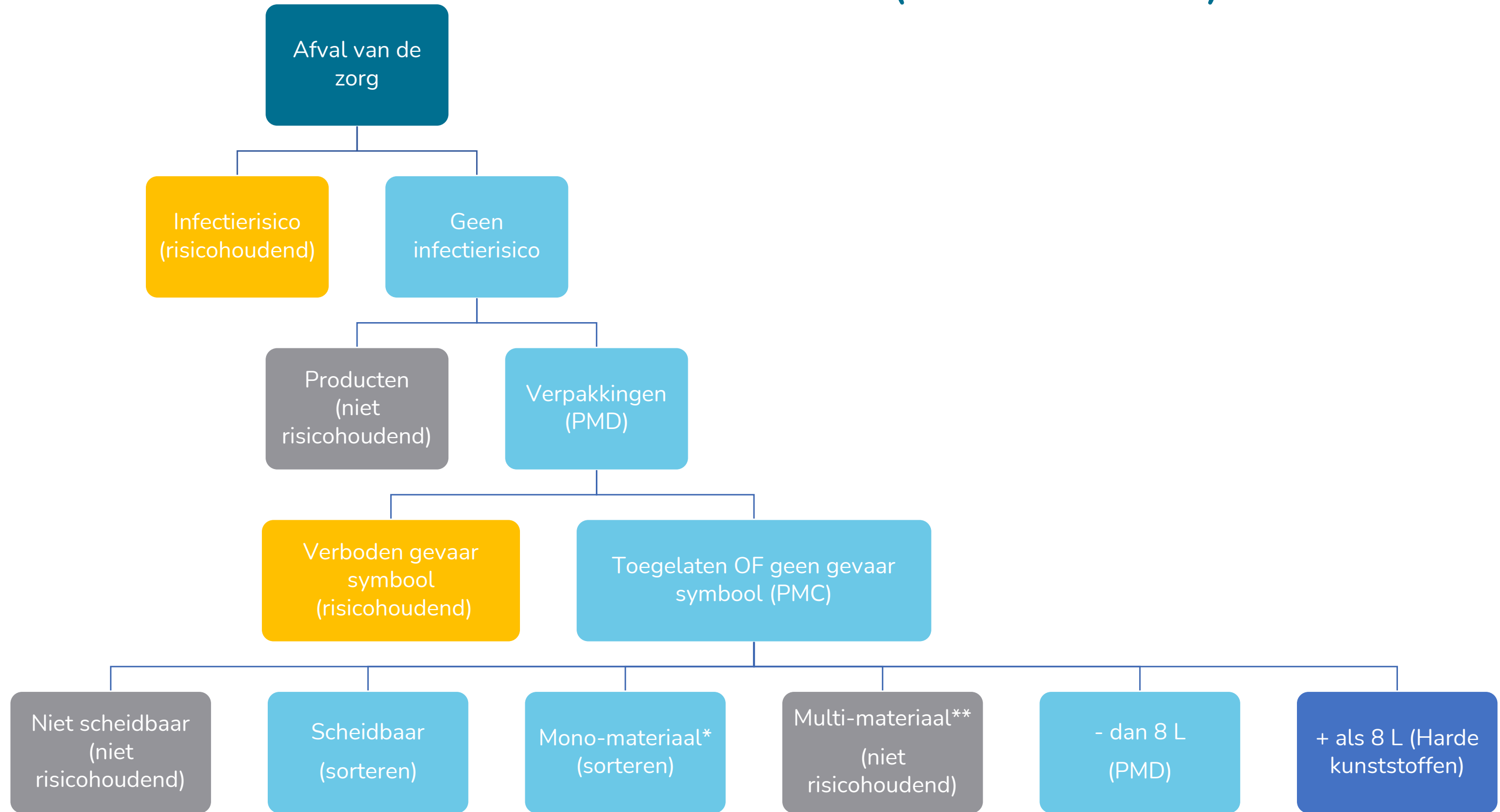

4. HOE KUNT U BETER SORTEREN?

Enkele voorbeelden voor ziekenhuisafval

AFVAL VAN DE ZORG GOED SORTEREN (VERPAKKING)

* Volgens technische fiches

** Niet scheidbaar

VERPAKKINGEN GEVAARLIJKE PRODUCTEN

Risicohoudend
of gevaarlijk
afval

OF

PMD

Corrosief

Acute toxiciteit

Gezondheids-
gevaar

Oxiderend

als

En/Of veiligheidsdopje

Altijd de strengste!

Één van de 4 hierboven
voldoet

Gevaar voor
het milieu

Ontvlambaar

Schadelijk of
irriterend

als

LEGE PLASTIC VERPAKKINGEN

Bestemming

PMD

MULTI-MATERIAAL, NIET-SCHEIDBAAR KUNSTSTOF-ALUMINIUM

Bestemming

Rest

STICKER ACHTERKANT EN GELAMINEERD PAPIER

Bestemming

Rest

SCHEIDBARE BI-MATERIAAL VERPAKKING: NATSTERK PAPIEREN DEEL

Bestemming

Rest

Nieuwe op te
zetten stroom

Verboden in
papier-karton

SCHEIDBARE BI-MATERIAAL VERPAKKING: PLASTIC FOLIE DEEL

Bestemming

PMD

SCHEIDBARRE PLASTIC VERPAKKING ÉÉN WIT EN ÉÉN DOORZICHTIG DEEL

Bestemming

PMD maar
gescheiden indien
verschillende
soorten plastic

MONO-MATERIAAL HARD ALUMINIUM LEEG MONOMATERIALL MEDICIJNPAKKET

Bestemming

PMD

HARDE PLASTIC DOOS

Bestemming

PMD (<8 l)

Harde
kunststoffen
(>8 l)

MEDISCH TOESTEL

Bestemming

Rest

Nieuwe op te
zetten stroom

NIET-BESMETTELIJKE MEDISCHE HANDSCHOENEN

Bestemming

Rest

Nieuwe op te
zetten stroom

5. PREMIES & SUBSIDIES

PREMIES VOOR HET SORTEREN VAN VERPAKKINGSAFVAL

Voorwaarde : Doe beroep op een afvalophaler aangesloten bij Valipac of Fost Plus (PMD)

- **Recyclingpremie** (bedrijfsmatig verpakkingsafval)
 - Plastic verpakkingsafval : 30 €/ton
 - Houten verpakkingsafval : 10 €/ton
 - Metalen verpakkingsafval : 10 €/ton
- **Containerpremie** (bedrijfsmatig verpakkingsafval)

Voor bedrijven die containers gebruiken om hun bedrijfsmatig verpakkingsafval te sorteren en te laten ophalen – jaarlijkse tussenkomst van 50 € op de huurprijs van de containers (volume tussen 660 & 999 liter)
- **Zakpremie** (bedrijfsmatig verpakkingsafval)

Voor het sorteren van kleine hoeveelheden plastic : 0,50 €/zak (folies, EPS piepschuim, omsnoeringsbanden)
- **Startpremie** (bedrijfsmatig verpakkingsafval of PMD)

Bedrijven die voor de eerste keer hun verpakkingsafval sorteren (éénmalige premie van 450 € voor containers verpakkingsafval, 50 € voor het aanschaffen van inzamelzakken om bedrijfsmatige kunststof verpakkingen te sorteren, en 75 € voor PMD)

Meer informatie : [VALIPAC](#) (bedrijfsmatig verpakkingsafval) of [FOST PLUS](#) (afval vergelijkbaar met huishoudelijke verpakkingen)

SUBSIDIES

PREMIE VOOR PMD-AFVAL

Om het selectieve inzamelen van PMD-verpakkingen te stimuleren, heeft **Fost Plus** een startpremie van **€75** geïntroduceerd. Per bedrijfsnummer wordt slechts één premie uitgekeerd.

⇒ **Hoe krijg ik het ?** Zorg ervoor dat je afvalinzamelaar is aangesloten bij Fost Plus en zij zullen je helpen het te krijgen.

⇒ Ga voor meer informatie naar de [FOST PLUS website](#)

PREMIES EN STIMULANSEN VOOR MATRASSEN

COMPENSATIES VOOR DE OPSLAG VAN AEEA

PREMIE VOOR GEBRUIKTE SMEEROLIE

ANDERE STEUN EN PROJECTOPROEPEN

Er bestaat ook andere soorten ondersteuning in de vorm van :

- **Labels** die uw inspanningen om uw milieu-impact te verminderen erkennen, met ondersteuning :
 - [Label Ecodynamische Onderneming](#)
 - [Good Food Resto](#)
 - [Good Food Kantine-label](#)
 - **Subsidies** en ondersteuning via projectoproepen :
 - [Be Circular](#)
- Zie zoekmachine [hub.info subsidies en financieringen](#)

5. BEWUSTMAKING & STRATEGIE

Bewustmaking van bezoekers, personeel en
schoonmaakpersoneel

BEWUSTMAKING VAN PERSONEEL EN BEZOEKERS

Succesvol sorteren vereist de betrokkenheid van IEDEREEN!

HOE HET BEWUSTZIJN VERHOGEN

- **ENGAGEMENT** : steun van management, budget voorzien, afvalbeheerder aanduiden
- **MONITORING** : afvalbalans, kwaliteit van sorteren en inzamelen
- **AANGEPASTE INFRASTRUCTUUR** : afvaleilanden, duidelijke bewegwijzering, kleurcodes enz.
- **INFORMATIE** : feedback geven, uitleg, eenvoudig advies over preventie of recyclage
- **BETROKKENHEID** : alle medewerkers en bezoekers erbij betrekken
- **LOGISTIEK** : de hele keten erbij betrekken: schoonmaakdienst, leveranciers, inzamelaars, enz.

BEWUSTMAKING VAN SCHOONMAAKPERSONEEL

WAAROM DEZE FOCUS ?

De schoonmaakkploegen opleiden = hun taken **verplichten** en zorgen voor **betere sorteren**

BEWUSTMAKINGSPUNTEN

- **BELANG VAN SORTEREN** (wettelijke verplichting, duurzame en economische keuze)
- **RESPECTEER** de instructies / posters
- **AFVAL NIET MENGEN** bij het overbrengen naar de opslagruimte
- **OPTIMALISEER OPSLAG** bv. compressie, vacuüm, vlakke verpakking, enz.
- Gebruik de **JUISTE KLEUR ZAK** in de juiste bak
- De opslagruimte **OPRUIMEN** en **SCHOONMAKEN**
- **MAKKELIJKE TOEGANG** tot opslagruimte en afvalcontainers/stromen

**DE JUISTE BAKKEN EN MATERIAAL
OP DE JUISTE PLAATS!**

BEWUSTMAKING VAN PATIËNTEN

BEWUSTMAKINGSPUNTEN

- Stroomopwaarts handelen om afval te voorkomen
- Afhankelijk van de doelgroep :
 - Tussentijdse inzameling aanpassen (sorteren op patiëntniveau vereenvoudigen)
 - Het type container aanpassen, hun identificatie (vorm of kleur) en hun bewegwijzering
- Maak patiënten het zo gemakkelijk mogelijk om hun afval te sorteren
 - Patiënten komen niet naar het ziekenhuis om hun afval te sorteren!
 - Sommige patiënten die langer blijven, kunnen beter leren sorteren met leuke activiteiten die hen ook bezig houden.
- Elk type patiënt heeft niet dezelfde mogelijkheden om actie te ondernemen. Of het nu gaat om leeftijd, fysieke of mentale capaciteit, of de duur van het verblijf of bezoek van de patiënt.
- Wees consistent in het identificeren van de containers die toegankelijk zijn voor dezelfde doelgroep.
- INFORMEER over de betrokkenheid van de instelling en het belang van het milieu in uw missie.

5. BEWUSTMAKING & STRATEGIE

Samenvatting van de afvalstrategie stappen

AFVALSTRATEGIE - BELANGRIJKSTE STAPPEN

1. Controleer uw **verplichtingen** en leer over **goede praktijken**
2. Breng uw afval **in kaart** :
 - Vermijdbaar afval → **PREVENTIE & BEWUSTMAKING**
 - Te **sorteren** afval en restafval
 - **Gevaarlijk** (strengere voorwaarden) en ongevaarlijk afval
3. **Kwantificeer uw afval**: hoeveelheid, kosten, oorsprong, samenstelling, enz. → zie methode hierna
4. **Wordt ondersteund** door een afvalinzamelaar of inzamelings-/verwerkingsinstallatie
5. Identificeer **premies, labels** en **projectoproepen**
6. **Stel doelen**: hoeveelheden, tarieven, frequentie van inzameling, enz.
7. **Zorg voor bewustmaking & train** personeel en schoonmaakpersoneel, klanten en bezoekers
8. **Implementeer**
9. Geef **feedback**, behoud **motivatie** en vier successen!

Mijn professioneel afvaltraject

Alle stappen om uw afval te voorkomen, te sorteren en duurzaam te beheren

Wettelijke bepalingen begrijpen

Afval identificeren
en beoordelen

Een geschikte
afvalinzamelaar en/of
inleverlocatie kiezen

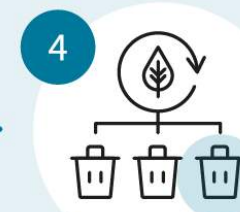
3

Sorteer- en
opslagfaciliteiten
inrichten

De ploegen
sensibiliseren

Afval sorteren en
valoriseren, per type

Opvolging verzekeren en voortdurende verbetering

Denk bij elke

Afval verminderen

stap aan afvalpreventie

NOG VRAGEN? BEDANKT!

Facilitateur déchets professionnels / Facilitator bedrijfsafval

Voicemail: +32 2 775 75 93

E-mail: recyclepro@environnement.brussels / recyclepro@leefmilieu.brussels

www.environnement.brussels / www.leefmilieu.brussels

Facilitateur Emballages / Facilitator verpakkingen

E-mail: emballages@environnement.brussels / verpakkingen@leefmilieu.brussels

FAQ FR

FAQ NL

